

Školní vzdělávací program Mateřské školy Milhostov

Název programu:

Jeden strom, tisíc listů, tisíc cest

V naší malé školce vyrůstáme jako jeden strom, v jehož stínu objevujeme svět, tvoříme své kořeny a natahujeme větve k novým cestám... na tisíce způsobů.

Obsah

1	Identifikační údaje školy	3
1.1	Název dokumentu	3
1.2	Název školy, sídlo, kontakt	3
1.3	Ředitel školy, jméno osoby zodpovědné za tvorbu ŠVP	3
1.4	Údaje o zřizovateli	3
1.5	Číslo jednací	3
1.6	Platnost a účinnost dokumentu	3
1.7	Podpis ředitele a razítko školy	3
2	Charakteristika školy	4
2.1	Lokalita školy	4
2.2	Charakteristika a specifika budovy	4
2.3	Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole	4
2.4	Specifika třídy	4
3	Pedagogický tým školy	4
3.1	Obecný popis složení týmu	4
3.2	Profesní rozvoj pedagogických pracovníků	5
4	Podmínky vzdělávání	5
4.1	Psychosociální podmínky	5
4.2	Spolupráce se zákonnými zástupci	6
4.3	Organizace	6
4.4	Životospráva	8
4.5	Věcné podmínky	8
5	Charakteristika vzdělávacího programu	9
5.1	Vize a cíle vzdělávacího programu, profilace školy	9
5.2	Vzdělávací strategie využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností	10
5.3	Nastavení procesu pedagogického diagnostikování	32
5.4	Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů	33
6	Vzdělávací obsah	35
6.1	Integrované bloky	35
6.1.1	Strom jako náš průvodce rokem	35
6.1.2	Kořeny – odkud vyrůstáme	38
6.1.3	Listy – každý je jiný	41
6.1.4	Větve – cesta vzhůru	44
6.2	Další projekty a programy	47
7	Plán autoevaluace	48
7.1	Oblasti autoevaluace	48
7.2	Cíle autoevaluace	49
7.3	Kritéria autoevaluace	49
7.4	Metody a nástroje pro autoevaluaci	49
7.5	Termíny a frekvence autoevaluace	50
7.6	Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků	50

1 Identifikační údaje školy

1.1 Název dokumentu

Školní vzdělávací program Mateřské školy Milhostov

Jeden strom, tisíc listů, tisíc cest

1.2 Název školy, sídlo, kontakt

Základní škola a mateřská škola Milhostov, okres Cheb, příspěvková organizace

Milhostov 69, 350 02 Cheb

Tel. +420 775 841 787 ředitelka školy

1.3 Ředitel školy, jméno osoby zodpovědné za tvorbu ŠVP

Petra Oubrechtová

1.4 Údaje o zřizovateli

Obec Milhostov

Milhostov 68, 350 02 Cheb

IČO: 002 54 070

1.5 Číslo jednací

122/2026

1.6 Platnost a účinnost dokumentu

Platnost dokumentu – na dobu neurčitou

Účinnost dokumentu – od 01.09.2026

1.7 Podpis ředitele a razítko školy

Petra Oubrechtová

**Základní škola a Mateřská škola
Milhostov, okres Cheb
Milhostov 69, 350 02 Cheb
IČO: 710 16 636**

2 Charakteristika školy

2.1 Lokalita školy

Budova mateřské školy je postavena na okraji obce, kde je z jedné části obklopena rozlehlou loukou a stromy. Areál je v těsné blízkosti obecního úřadu, hlavní silnice i autobusové zastávky, díky tomu je velmi dobře dostupná veřejnosti. Celý komplex školy se i přes blízkost silnice nachází v klidné části obce a v těsném kontaktu s přírodou.

2.2 Charakteristika a specifiky budovy

Mateřská škola se nachází v budově, kterou do konce školního roku 2024/2025 sdílela se základní školou, ta má nyní pozastavenou činnost. Díky této skutečnosti, jsou veškeré prostory budovy i areálu školy využívány pro potřeby mateřské školy. V přízemí je umístěna šatna pro děti, skladové prostory pro pomůcky a nářadí, spisovna a hospodářský prostor budovy, ve kterém se nachází prádelna se sušárnou. Ze suterénu vede schodiště do patra, kde se nachází kuchyně se skladem potravin a prostory školy. Každá z těchto částí budovy má vlastní vchod z příjemného prostoru od schodiště, který slouží k předávání dětí, komunikaci s rodiči a zveřejňování informací na nástěnkách. V prostorách školy se nachází dlouhá chodba, ze které jsou vchody do jednotlivých místností. V pravé části chodby se nachází zázemí pro kuchařku, ložnice, sborovna s kanceláří ředitele, toalety pro zaměstnance, učebna IT. Po levé straně chodby je vchod do třídy mateřské školy, kde je součástí jídelní část i herna. Na konci chodby se nachází toalety pro chlapce a dívky, ty jsou odděleny stěnou, dále je zde prostor bývalé družiny a třídy základní školy. Celá budova je obklopena rozlehlou zahradou. Součástí je ovocný sad, malá zahrádka a zahradní prvky pro děti.

2.3 Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole

Mateřská škola má nejvyšší povolený počet dětí 24.

2.4 Specifika jednotlivých tříd

V mateřské škole je otevřena jedna heterogenní třída s nejvyšším povoleným počtem 24 dětí. Díky malému počtu dětí a prostředí, ve kterém se škola nachází, je třída vedena v rodinném duchu.

3 Pedagogický tým školy

3.1 Obecný popis složení týmu školy

Pedagogický tým školy tvoří ředitelka mateřské školy spolu s jednou učitelkou, která je jako zástup za učitelku na mateřské dovolené, obě splňují odbornou kvalifikaci pro práci s dětmi předškolního věku. Součástí tohoto týmu je i učitelka bez kvalifikace, která se do činnosti třídy přidává jen na 6,45 hod. týdně a vypomáhá tak k zajištění potřebného překryvu učitelek. Provozní personál, který tvoří školnice, kuchařka a vedoucí školní jídelny, vytváří kvalitní zázemí pro hladkých chod školy a

doplňují celkovou rodinnou atmosféru mateřské školy. Pracovní tým pracuje na základě jasně vymezených pravidel dle řádů, směrnic a pracovních náplní. Jedná vždy profesionálně a aktivně se sebevzdělává v daném oboru. Pro kvalitní fungování a udržení rodinné atmosféry celý tým školy dbá na jasnou, srozumitelnou a průběžnou komunikaci mezi zaměstnanci. Pedagogický tým spolupracuje na plánování pedagogické činnosti, pružně reaguje na aktuální potřeby dětí a pravidelně se schází na pedagogických poradách, kde vyhodnocuje naplňování ŠVP školy.

3.2 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Pedagogický tým se aktivně sebevzdělává formou samostudia odborné literatury, materiálů či se účastní webinářů, seminářů nebo kurzů určených pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Profesní rozvoj je systematický a plán vzdělávání vychází z potřeb dětí, pedagogických pracovníků a potřeb i rozvoje školy.

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Základním pilířem našeho vzdělávacího procesu je vytváření prostředí, ve kterém se každé dítě cítí bezpečně, přijímané a respektované. Usilujeme o celkový well-being dětí, který je nezbytným předpokladem pro jejich přirozený rozvoj, objevování světa a efektivní učení. Naším cílem je budovat v mateřské škole komunitu založenou na vzájemné důvěře, empatii a spolupráci.

Klíčové principy našeho přístupu:

- **Pocit bezpečí a plynulá adaptace:** Klademe velký důraz na citlivou a individualizovanou adaptaci nově příchozích dětí. Adaptační proces plánujeme ve spolupráci s rodiči tak, aby odpovídal tempu a potřebám konkrétního dítěte. Každé dítě musí mít jistotu, že je v mateřské škole vítáno a že má podporu pedagoga v každé situaci.
- **Respektující a partnerský přístup:** Vztahy mezi pedagogy a dětmi jsou budovány na základě partnerství a oboustranného respektu. Pedagogové uplatňují neautoritativní, podporující a empatický styl komunikace. Děti nejsou zbytečně organizovány, je respektováno jejich osobní tempo, individuální potřeby a právo na soukromí.
- **Jasná a srozumitelná pravidla:** Společně s dětmi vytváříme srozumitelná pravidla soužití ve třídě. Děti se aktivně podílejí na jejich formulaci, což posiluje jejich vnitřní motivaci tato pravidla dodržovat a učí je to odpovědnosti za vlastní chování i za klima celé skupiny.
- **Rovnováha mezi svobodou a hranicemi:** Poskytujeme dětem dostatek prostoru pro volnou hru, vlastní volbu a seberealizaci. Zároveň však důsledně a láskyplně trváme na dodržování dohodnutých hranic, které dětem poskytují pocit vnější opory a jistoty.
- **Podpora sebevědomí a formativní zpětná vazba:** Vyhýbáme se negativnímu hodnocení, srovnávání dětí a manipulaci. Místo toho využíváme popisný jazyk a formativní zpětnou vazbu, která oceňuje úsilí a individuální pokrok dítěte. Podporujeme u dětí zdravé sebevědomí, samostatnost a schopnost sebehodnocení.

- **Prosociální chování a prevence:** Cíleně rozvíjíme prosociální dovednosti dětí – schopnost dělit se, pomáhat si, naslouchat druhým a nenásilně řešit konflikty. Pedagogové aktivně předcházejí projevům šikany, zesměšňování či vyčleňování jednotlivců z kolektivu. Podporujeme inkluzivní prostředí, kde je odlišnost vnímána jako obohacení.

Díky těmto podmínkám se naše mateřská škola stává místem, kde se děti nebojí chybovat, radují se z poznávání a vytvářejí si pozitivní vztah k celoživotnímu učení i ke svému okolí.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráci s rodinou stavíme na principu partnerství, oboustranné důvěry a otevřenosti. Zaměstnanci školy přistupují k jednotlivým rodinám s porozuměním a respektem, vytvářejí podmínky ke spolupráci, chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost svěřených informací.

Prostředí mateřské školy je rodičům otevřené. Zákonným zástupcům umožňujeme podílet se na dění v mateřské škole, aktivně se účastnit vzdělávání i různých společných programů a akcí.

Společně se zaměřujeme na tyto klíčové oblasti podpory:

- **Plynulá a citlivá adaptace:** Ve spolupráci s rodinou vytváříme optimální podmínky pro adaptaci dítěte na nové prostředí v souladu s jeho individuálními potřebami, tempem a rodinnými zvyklostmi.
- **Sdílení pokroků v učení a rozvoji:** Máme nastavený transparentní a pravidelný systém předávání informací o individuálních pokrocích dítěte v učení, jeho celkovém vývoji a o možnostech další podpory jeho rozvoje. Rodič je pro nás hlavním partnerem při plánování vzdělávacích kroků dítěte. K efektivní komunikaci mezi školou a rodinami využíváme různé formální i neformální postupy a rodiče mohou konzultovat individualizaci vzdělávání svého dítěte prostřednictvím individuálních konzultací či schůzek.
- **Hladký přechod do základní školy:** Aktivně podporujeme informovanost zákonných zástupců o podmínkách plynulého a bezproblémového přechodu dítěte z mateřské do základní školy, čímž pomáháme mírnit případné obavy z nové životní etapy.
- **Odborné poradenství a konzultace:** V případě potřeby jsme připraveni podat pomocnou ruku a informovat zákonné zástupce o možnostech spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC) a dalšími externími odborníky, abychom zajistili včasnou a adekvátní podporu pro každé dítě.

4.3 Organizace

Při organizaci každodenního chodu školy usilujeme o vytvoření podnětného, klidného a vstřícného prostředí, které funguje jako harmonické společenství dětí a dospělých. Veškeré činnosti plánujeme s ohledem na věkové i individuální zvláštnosti dětí, respektu k osobnímu tempu a s důrazem na jejich celkový well-being, radost z objevování a přirozenou potřebu pohybu a hry.

Bezpečnost a ochrana zdraví dětí: V rámci zajištění bezpečného a podnětného prostředí provádějí pedagogičtí pracovníci pravidelný dohled, jehož součástí je systematická kontrola

interiérového i venkovního vybavení. Bezpečnost dětí posilujeme také jasně nastavenými pravidly pro vstup třetích osob do prostor školy a průběžným zaváděním preventivních opatření, přičemž detailní rámec těchto postupů definuje náš Školní řád.

Flexibilní denní režim a organizace činností: Zajišťujeme denní režim a řád, který dětem poskytuje nezbytný pocit jistoty a orientace v čase. Tento režim je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval přizpůsobit průběh dne aktuální situaci, okamžitým potřebám, náladě a zájmům dětí.

- **Reakce na podněty:** Citlivě reagujeme na vzniklé podněty a efektivně využíváme neplánované situace jako vzdělávací příležitosti s ohledem na věkové a individuální možnosti dětí.
- **Pestrá nabídka a možnost volby:** Každému dítěti umožňujeme vybírat si z pestré a vyvážené nabídky spontánních i řízených činností. Pro řízené i nepřímo řízené činnosti záměrně nemáme vyhrazený pevný časový limit. Vycházíme ze situací a momentálního zájmu dětí, což vede k jejich přirozené motivaci.
- **Převaha hry a aktivního učení:** V denním programu zásadně převažuje volná hra, spontánní aktivity a nepřímo řízené činnosti nad činnostmi direktivně řízenými. Hra a další aktivity bez přímého působení učitele jsou nepostradatelným prostředkem pro aktivní učení dětí a současně ideální příležitostí pro pedagogické diagnostikování. Pedagogický sbor pravidelně monitoruje a vyhodnocuje, kolik času během dne se děti věnují svobodné hře.
- **Zajištění pedagogické činnosti:** K zajištění kvalitního vzdělávání, individuálního přístupu a bezpečnosti dětí je překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě zajištěno minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně.

Odpočinek a relaxace: Do časového harmonogramu dne je každodenně zařazena relaxační chvilka po obědě. Poobědový klidový režim pozitivní měrou ovlivňuje růst, celkový psychický rozvoj, zdraví, náladu i chování dětí, a proto je pevnou součástí dne. Délka a intenzita odpočinku však striktně závisí na individuálních potřebách jednotlivých dětí – nikoho nenutíme ke spánku, dětem s nižší potřebou spaní nabízíme po krátkém odpočinku klidné alternativní aktivity.

Vzdělávací prostředí (Vnitřní a venkovní prostor): Vzdělávací činnosti dětí se rovnocenně realizují ve vnitřním i venkovním prostředí. Velký důraz klademe na aktivní využívání pobytu venku, přičemž je efektivní a vysoce žádoucí realizovat vzdělávání také ve volné přírodě nebo na zahradě mateřské školy kdykoli během dne. Pobyt venku u nás neslouží pouze ke spontánním pohybovým aktivitám, ale je záměrně využíván k realizaci promyšlené, integrované a zážitkové vzdělávací nabídky.

Rovné příležitosti a inkluzivní vzdělávání: Mateřská škola poskytuje adekvátní podpůrná opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a zároveň vytváří podmínky pro rozvoj dětí nadaných a mimořádně nadaných. Při nastavování optimální podpory úzce spolupracujeme s odborníky ze školských poradenských zařízení (PPP, SPC).

Dětem-cizincům, kteří plní povinné předškolní vzdělávání, je systematicky poskytována výuka v českém jazyce. V rámci této jazykové přípravy jsou cíleně využívány vhodné vizuální a didaktické

pomůcky, které usnadňují jejich plnohodnotné začlenění do kolektivu i úspěšný rozvoj komunikace.

4.4 Životospráva

V denním programu je důsledně respektována individuální potřeba aktivity, pohybu a odpočinku každého dítěte. Naším cílem je, aby si děti v mateřské škole osvojovaly zdravé životní návyky v prostředí, které je netlačí do plošných schémat, ale citlivě reaguje na jejich tělesné i psychické potřeby.

Klíčové oblasti zdravé životosprávy:

- **Pohyb jako přirozená potřeba:** Mateřská škola zajišťuje každodenně dostatek volného pohybu ve třídě, na školní zahradě i při vycházkách do volné přírody. Pohybové aktivity jsou přirozenou součástí dne a reagují na momentální unavenost či naopak potřebu dětí využít svou energii.
- **Individuální přístup k odpočinku:** Jak je uvedeno v organizaci dne, poobědový odpočinek slouží k relaxaci a regeneraci sil. Respektujeme však, že každé dítě má jinou potřebu spánku. Děti, které neusnou, nejsou nuceny ležet na lůžku po celou určenou dobu; po krátké relaxační chvilce jim nabízíme klidné náhradní aktivity u stolu nebo na koberci, které neruší spící kamarády.
- **Plnohodnotná strava s respektem k dítěti:** Dětem je nabízena plnohodnotná, pestrá a vyvážená strava, která odpovídá zásadám zdravé výživy. Samotné stravování probíhá v klidné a pohodové atmosféře s maximálním respektem k dítěti. Děti zásadně do jídla nenutíme, jsou však motivovány k tomu, aby neznámé pokrmy alespoň ochutnaly. Je brán zřetel na individuální stravovací potřeby či případná dietní omezení.
- **Samostatnost a kultura stolování:** Mateřská škola cíleně vytváří podmínky pro samostatnost dětí při stolování. Děti se aktivně podílejí na přípravě stolů, samy si berou příbory, nalévají polévku a podle svých možností si určují velikost porce. Současně je v průběhu celého stolování přirozenou cestou podporována kultura chování u stolu, estetika prostředí a správné společenské návyky.
- **Pravidelný pitný režim:** Mateřská škola zajišťuje po celý den nepřetržitý a snadno dostupný pitný režim. V prostorách tříd i během pobytu na školní zahradě mají děti k dispozici pestrou nabídku tekutin, přičemž jsou vedeny k samostatnosti při obsluze a k vnímání vlastních tělesných potřeb.

4.5 Věcné podmínky

Prostředí naší mateřské školy přizpůsobujeme tak, aby bylo pro děti maximálně podnětné, bezpečné a estetické. Vnitřní prostory tříd i venkovní areál školní zahrady jsou logicky a přehledně strukturované. Toto členění do funkčních zón a center aktivit umožňuje dětem realizovat rozmanité typy činností – od tvořivých, badatelských a pohybových aktivit až po klidové hry a odpočinek. Zahrada je plnohodnotným vzdělávacím prostorem, který stimuluje objevování přírody a nabízí bohaté příležitosti pro celoroční učení venku.

Vybavení mateřské školy je záměrně uspořádáno s ohledem na rozvoj samostatnosti a svobodné volby dětí:

- **Dostupnost a přehlednost:** Všechny hračky, didaktické pomůcky a materiály plně odpovídají věkovým i individuálním potřebám dětí. Jsou umístěny ve skříňkách, v otevřených policích a kontejnerech tak, aby byly dětem dostupné a přehledně uspořádané. Tento systém umožňuje dětem samostatně si vybrat pomůcky pro svou činnost a po jejím skončení je opět uklidit na své místo.
- **Pravidla používání:** Pro zachování bezpečného a respektujícího prostředí jsou společně s dětmi stanovena jasná pravidla pro používání a šetrné zacházení s hračkami a materiály. Tato pravidla vedou děti k zodpovědnosti, vzájemné ohleduplnosti a udržování pořádku ve společném prostoru.
- **Podpora vzdělávacích cílů:** Hračky, pomůcky a materiály cíleně podporují naplňování cílů předškolního vzdělávání a rozvoj klíčových kompetencí dětí. Pedagogický sbor dbá na to, aby bylo vybavení průběžně doplňováno, podle aktuálních témat obměňováno a v každodenní praxi účelně využíváno pro rozvoj dětské představivosti, kritického myšlení a kreativity.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu, profilace školy

Naší základní vizí je mateřská škola jako bezpečné, podnětné a rodinné prostředí, které se stává místem kvalitního vzdělávání úzce provázaného se skutečným životem, místními tradicemi a potřebami obce. Vnímáme školku jako komunitní centrum, kde se setkává zájem dítěte, rodiny a společnosti.

V souladu s názvem a mottem tohoto ŠVP směřujeme veškeré naše úsilí k všestrannému rozvoji dětí. Ty potřebují vytvářet pevné kořeny, volnost větví k poznání a listy, které představují jedinečnost každého z nich. Hlavním cílem našeho pedagogického týmu je vybavit každé dítě takovým souborem klíčových kompetencí, dovedností, poznatků a hodnotových postojů, které pro něj vytvoří pevný a udržitelný základ pro celoživotní učení a úspěšný přechod do základního vzdělávání. Usilujeme o rozvoj samostatného, sebevědomého a tvořivého jedince, který dokáže myslet kriticky, jednat empaticky a nést odpovědnost za své jednání.

Profilace naší mateřské školy citlivě propojuje tradiční hodnoty s moderními pedagogickými přístupy. Klademe přitom výrazný důraz na prožitkové učení, environmentální odpovědnost a rozvoj gramotností pro 21. století.

Koncepce vzdělávání se opírá o následující pilíře:

- **Propojení vzdělávacích metod:** Ve vzdělávacím procesu cíleně uplatňujeme prvky moderních pedagogických směrů (např. program *Začít spolu*). Tyto metody nám pomáhají efektivně vyrovnávat přirozené nerovnosti ve vývoji dětí a podporovat jejich individuální potenciál.

- **Učení venku a prožitková pedagogika:** Přírodu a okolí školy vnímáme jako plnohodnotné edukační prostředí. Skrze přímý kontakt s realitou, experimentování a objevování vedeme děti k tomu, aby měly rády samy sebe, své kamarády a s úctou chránily životní prostředí.
- **Rozvoj klíčových gramotností a komunikace:** Systematicky posilujeme komunikační dovednosti, oromotoriku a předčtenářskou gramotnost. V oblasti předmatematických a polytechnických dovedností využíváme námětové, manipulační a konstruktivní hry, které doplňujeme o tematické exkurze. V souladu s modernizací vzdělávání integrujeme základy digitální gramotnosti a podporujeme zájem o cizí jazyky.
- **Jednotnost, důslednost a individualizace:** Pedagogický sbor vystupuje v požadavcích na děti jednotně a důsledně, čímž dětem poskytuje jasné hranice a pocit bezpečí. Základem naší práce je pravidelná a kvalitní pedagogická diagnostika (včetně diagnostiky školní připravenosti), která nám umožňuje pružně reagovat na individuální potřeby každého dítěte.
- **Začlenění a podpora nadání:** Respektujeme jedinečnost každého dítěte. Vytváříme optimální podmínky pro úspěšnou integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami i pro rozvoj dětí nadaných. Úzce spolupracujeme s odborníky (PPP, SPC, dětský psycholog) a zajišťujeme přímou podporu logopedického asistenta či možnosti využití logopedické péče.

5.2 Vzdělávací strategie využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností

Vzdělávací strategie představují promyšlené a koordinované postupy pedagogů, kterými na úrovni školy dosahujeme rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností dětí. Naše strategie vycházejí z principů individualizace, prožitého učení a přirozené integrace vzdělávacího obsahu.

Formy vzdělávání

- *Spontánní a řízené aktivity* – Vzájemně provázané a vyvážené činnosti přizpůsobené potřebám předškolního dítěte. Spontánní hra dává prostor volbě a vlastní tvořivosti dětí, řízené aktivity na ni plynule navazují a rozvíjejí konkrétní vzdělávací cíle.
- *Didakticky zacílené činnosti* – Učitelem motivované aktivity zahrnující spontánní i cílené učení. Probíhají individuálně nebo v menších skupinách, což pedagogovi umožňuje respektovat individuální tempo a možnosti každého dítěte.
- *Individuální vzdělávání* – Forma zaměřená na jedno konkrétní dítě; přizpůsobuje se jeho tempu a potřebám (využívá se pro individuální podporu, nadané děti).
- *Párové vzdělávání* – Práce ve dvojicích, která rozvíjí vzájemnou komunikaci, kooperaci, schopnost domluvit si pravidla a pomáhat si.
- *Skupinové vzdělávání* – Činnosti v menších skupinách, které umožňují spolupráci, experimentování, přirozený rozvoj sociálních dovedností a diferenciaci náročnosti úkolů.
- *Frontální vzdělávání* – Společná práce s celou skupinou dětí, využívaná v omezené míře a na kratší čas (např. ranní komunitní kruh, společné pohybové hry, poslech textu).

Metody vzdělávání

- **Prožitkové učení** – Vzdělávání vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku dítěte. Podporuje vnitřní motivaci, zvědavost a trvalé uchování poznatků prostřednictvím emocí a smyslového vnímání.
- **Situační učení** – Praktické získávání zkušeností, poznatků a dovedností v kontextu reálných situací. Využívá přirozených momentů během dne k pochopení souvislostí a řešení praktických problémů.
- **Učení hrou a činnostmi** – Metoda, při které dítě aktivně jedná, koná a učí se na základě vlastních aktivit. Manipulace s předměty a vlastní činnost jsou základem pro pochopení světa kolem sebe.
- **Kooperativní učení** – Spolupráce dětí při řešení společných problémů a situací. Učí děti rozdělovat si role a úkoly, společně plánovat činnosti, komunikovat a vzájemně si pomáhat.
- **Spontánní sociální učení** – Přirozená nápodoba vzorů chování, reakcí a postojů v každodenním životě mateřské školy (vztahy mezi dětmi navzájem i vztah učitel–dítě).
- **Hravé učení** – Poznávání světa prostřednictvím didaktických i volných her, prvků zážitkové pedagogiky a experimentování, které u dětí udržuje přirozenou radost z objevování.
- **Environmentální výchova** – Cílené zapojení venkovních aktivit a přímé spojení výuky s přírodou. Rozvíjí u dětí ekologické myšlení, odpovědnost a kladný vztah k živé i neživé přírodě.
- **Pohybové aktivity** – Metody zaměřené na rozvoj hrubé i jemné motoriky, pohybových dovedností, obratnosti a pěstování návyků zdravého životního stylu prostřednictvím každodenního pohybu.

Klíčové kompetence (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské) se prolínají všemi činnostmi během dne.

Kompetence k učení

Dítě je otevřené k objevování a poznávání světa kolem sebe. Vyhodnocuje svoje pokroky v učení a rozvíjí své kritické myšlení. Tento komplexní rozvoj je základem pro formování samostatné a tvořivé osobnosti, která dokáže flexibilně reagovat na výzvy moderní společnosti.

V naší mateřské škole vnímáme proces učení jako cestu plnou objevů, na které má chyba své nezastupitelné a pozitivní místo.

Očekávané výsledky učení:

- **Při učení využívá strategie pokusu a omylu**

Vzdělávací strategie:

- Prožitkové učení a experimentování: Uplatňujeme metody, které dětem umožňují aktivně objevovat, testovat nové poznatky v praxi a zažívat realitu všemi smysly.
- Učení hrou: Podporujeme přirozenou dětskou hru jako hlavní edukační nástroj, který děti vede k aktivnímu zkoumání, zvědavosti a samostatnému hledání řešení.

- Situační učení: Záměrně využíváme reálných každodenních situací a problémů k tomu, aby děti samy přicházely na funkční postupy a ověřovaly si je v praxi.
- Konstruktivní práce s chybou: Učíme děti s chybou aktivně pracovat. Cíleně je vedeme ke zdravému vnímání chyb ne jako selhání, ale jako jedinečné a vítané příležitosti k učení. Dítě se nebojí chybovat, prožívá radost z jejího odstranění, případně ji přijme jako alternativní řešení.
- Sebereflexe dítěte: Vedeme děti k tomu, aby dokázaly zpětně hodnotit své vlastní činnosti a oceňovat samotný proces učení, nikoliv pouze finální produkt.
- Podpůrná a pravidelná zpětná vazba: Pedagogové provázejí dítě činnostmi s neustálou verbální i neverbální podporou, která posiluje pocit bezpečí a odvahu zkoušet nové věci.
- Popisná zpětná vazba: Poskytujeme zpětnou vazbu zaměřenou na průběh činnosti, vynaložené úsilí a strategii dítěte, nikoli jen na samotný výsledek.
- Kooperace a práce ve skupinách: Vytváříme prostor pro skupinové aktivity a centra aktivit, kde dochází ke sdílení nápadů, porovnávání různých postupů a k přirozenému vzájemnému učení dětí mezi sebou.

- **Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost**

Vzdělávací strategie:

- Propojení s přirozeným zájmem: Nabízíme činnosti vycházející ze skutečných prožitků dětí, což je základem pro udržení jejich dlouhodobé pozornosti.
- Odstupňování náročnosti a možnost volby: Volíme aktivity s ohledem na individuální schopnosti dětí a nabízíme různé úrovně obtížnosti, aby si každé dítě mohlo vybrat úkol odpovídající jeho silám.
- Vlastní tempo: Poskytujeme dětem dostatek času a prostoru pro samostatnou práci a možnost svobodné volby, což umožňuje pracovat v jejich vlastním tempu.
- Smysluplnost činností: Dětem sdělujeme smysl a cíl aktivit, aby věděly, čeho mohou dosáhnout, tím podporujeme vnitřní motivaci, zájem o činnost a lépe se soustředí. Děti vedeme k dokončení započaté činnosti.
- Vyvážený rytmus dne: Pravidelně střídáme klidové a dynamické činnosti. Vytváříme rytmus, který respektuje přirozenou potřebu soustředění i odpočinku a předchází únavě.

- **Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje**

Vzdělávací strategie:

- Zážitková pedagogika a reálná témata: Využíváme prožitkové učení a pracujeme s tématy z každodenního života. Učení propojujeme s environmentální výchovou a přirozeným okolím dětí, což podněcuje jejich aktivní zapojení.
- Bohaté a přístupné edukační zázemí: Vytváříme vizuálně i obsahově podnětné prostředí třídy. Děti mají volný přístup ke knihám, encyklopediím, pomůckám a materiálům, které mohou samostatně zkoumat.
- Propojování zkušeností: Vycházíme z osobních prožitků a dosavadních zkušeností dětí, na které citlivě navazujeme a propojujeme je s novými poznatky.
- Volná hra a iniciativa: Klademe důraz na volnou hru a rozvíjíme dětskou iniciativu. Děti při všech činnostech aktivně podporujeme, respektujeme názor každého z nich a zapojujeme je do společného rozhodování.

- Prostor pro dotazy a diskusi: Vytváříme bezpečné prostředí pro kladení otázek, společné hledání odpovědí a diskusi o jevech, které děti kolem sebe pozorují.
- Oceňování a citlivé vedení: Průběžně oceňujeme dětskou snahu a tvořivost. Případné věcné nepřesnosti v poznatcích dětí korigujeme citlivě a s taktem, abychom neuhasili jejich touhu po dalším objevování.
- **Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích**
Vzdělávací strategie:
 - Situační a zážitkové učení: Veškeré edukační činnosti důsledně propojujeme s reálným životem a skutečnými událostmi z okolního světa.
 - Praktické činnosti z běžného života: Záměrně zařazujeme reálnou práci, jako je péče o vnitřní prostředí třídy, pěstování rostlin na zahradě nebo příprava jednoduchého jídla, kde děti přímo vidí výsledky svého jednání.
 - Uplatňování pravidel při hře: Vedeme děti k tomu, aby dříve osvojená pravidla chování, hygienické návyky i komunikační dovednosti přirozeně a samostatně využívaly během volné hry i společných aktivit.
 - Samostatné řešení situací: Podporujeme děti v tom, aby běžné denní situace a drobné problémy řešily samy na základě svých dosavadních zkušeností, bez okamžitého zásahu dospělého.
 - Spolurozhodování při plánování: Děti aktivně zapojujeme do plánování společných aktivit a projektů, čímž jim dáváme možnost ovlivnit chod třídy a převzít odpovědnost.
 - Sdílení zkušeností a reflexe: Vytváříme prostor pro ohlédnutí se za vykonanou prací skrze rozhovory, kreslení a sdílení prožitků v komunitním kruhu. Učitelky poskytují formativní zpětnou vazbu, která pomáhá dítěti uvědomit si, jak a proč danou dovednost úspěšně použilo.

Kompetence komunikační

Rozvoj komunikativních dovedností je základem pro úspěšné začlenění dítěte do společnosti i pro jeho další učení. Naším cílem je, aby každé dítě dokázalo srozumitelně vyjádřit své myšlenky, prožitky i zkušenosti a bezpečně komunikovalo v běžných situacích s vrstevníky i dospělými.

Vytváříme podnětné prostředí, které děti vede k tomu, aby se projevovaly kultivovaně a v souladu se základními pravidly komunikace – zejména se učily naslouchat druhým a respektovat partnera v dialogu.

Očekávané výsledky učení:

- **Vyjadřuje se různými způsoby**

Vzdělávací strategie:

- Všestranné formy sebevyjádření: Záměrně podněcujeme a rozvíjíme různorodé formy vyjadřování. Vedle klasického mluveného slova dáváme velký prostor vyjádření neverbálnímu, gestům, pohybu, hře na tělo a také výtvarnému či dramatickému projevu.

- Prostor pro projev: Vytváříme bezpečné klima třídy a poskytujeme dětem v průběhu celého dne dostatek času a klidu, aby mohly své pocity či myšlenky zformulovat a vyjádřit bez spěchu.
- Komunikační a prožitkové hry: Do každodenního programu zařazujeme aktivity zaměřené na rozvoj vyjadřování a vnímání pocitů (např. pantomimu, dramatizaci pohádek, mluvní chvilky nebo hry zaměřené na pojmenovávání a sdílení prožitků).
- Úcta k jedinečnosti: Plně respektujeme individuální komunikační styl a tempo každého dítěte. Netlačíme na děti ostýchavé, ale trpělivě jim nabízíme alternativní cesty vyjádření (např. skrze kresbu nebo gesto).
- **Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny**
Vzdělávací strategie:
 - Bezpečné prostředí pro prezentaci: Vytváříme prostor, kde každé dítě může hrdě představit výstupy své práce nebo práce celé skupiny. Využíváme k tomu pravidelné třídní výstavy, komentované ukázky výrobků nebo prezentaci v komunitním kruhu.
 - Sdílení osobního světa: Systematicky podporujeme sdílení individuálních zážitků, přání a osobních zkušeností mezi vrstevníky, což posiluje pocit sounáležitosti a vzájemné důvěry ve třídě.
 - Společné ohlédnutí a sebehodnocení: Vedeme děti k vědomé spolupráci, vzájemnému oceňování a sebehodnocení. Využíváme k tomu cílené rozhovory nad hotovou prací i jednoduché vizuální nástroje.
 - Oceňování cesty k cíli: Učíme děti při představování výsledků nezaměřovat se jen na finální produkt, ale srozumitelně vyzdvihnout to, co se jim povedlo, i překážky, které musely během práce překonat.
- **Klade otázky a hledá na ně odpovědi**
Vzdělávací strategie:
 - Badatelsky orientované činnosti: Využíváme postupy, které staví děti do role badatelů. Podporujeme jejich spontánní zvědavost prostřednictvím otevřené komunikace, cílených diskusí, praktických pokusů, pozorování a pokusných experimentů.
 - Učitel jako průvodce poznáním: Pedagog záměrně neodpovídá na dětské dotazy hned. Místo hotových odpovědí volí naváděcí otázky a vybízí děti k vlastnímu objevování, přemýšlení a samostatnému hledání souvislostí.
 - Bezpečné prostředí pro složité otázky: Vytváříme důvěryhodné zázemí pro vyjádření velkých existenciálních či filozofických otázek dětí (např. o životě, smrti, vesmíru). Tyto dotazy přijímáme s vážností a bez jakéhokoliv hodnocení.
 - Využívání různorodých zdrojů: Učíme děti, jak a kde mohou odpovědi na své otázky najít. Vedeme je k aktivnímu vyhledávání informací v knihách, na obrázcích, v encyklopediích a za doprovodu dospělého i v digitálních médiích, které jsou jim v mateřské škole volně přístupné.
 - Vzájemný dialog a respekt: Systematicky vedeme děti k diskusi mezi sebou. Učíme je na základě vlastního prožitku aktivně naslouchat partnerovi, smysluplně reagovat, doplňovat a tvořivě rozvíjet myšlenky svých kamarádů.

- **Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává**

Vzdělávací strategie:

- Rozmanitost zdrojů informací: Pravidelně seznamujeme děti s různými zdroji informací. Ukazujeme jim, jak pracovat s klasickými knihami, ilustracemi, přírodovědnými encyklopediemi, mapami i bezpečnými digitálními médii.
- Samostatný přístup v centrech aktivit: Vytváříme ve třídě tematická centra (např. knihovničku, badatelský koutek), kde mají děti volný a samostatný přístup k těmto materiálům v průběhu celého dne.
- Učitel jako průvodce světem informací: Potřebné informace a odpovědi na dětské zvědavé otázky vyhledáváme aktivně společně s dětmi. Učitel zde zastává roli partnera, který ukazuje, jak se zdroji správně zacházet a kde listovat.
- Porozumění a vysvětlení významu: Záměrně u dětí rozvíjíme schopnost vyhledané informace nejen pasivně přijímat, ale především jim porozumět. Vedeme děti k tomu, aby vlastními slovy popsaly a vysvětlily, co z obrázku zjistily (interpretace informací).

- **Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace**

Vzdělávací strategie:

- Společná tvorba pravidel komunikace: Pravidla rozhovoru nevymýšlíme za děti, ale tvoříme je společně s nimi (např. mluví jen jeden, neskáčeme si do řeči, křik necháváme venku). Pravidelně se k nim vracíme, hodnotíme jejich dodržování a společně si vysvětlujeme jejich smysl.
- Aktivní naslouchání v komunitním kruhu: Komunitní kruh využíváme jako bezpečný prostor pro nácvik soustředěného naslouchání. Učíme děti nejen čekat, až na ně přijde řada, ale skutečně vnímat to, co jejich kamarád říká, a odpovědně na to v dialogu navazovat.
- Využívání komunikačních pomůcek a signálů: Pro snazší osvojení pravidel používáme praktické metody, které dětem vizuálně nebo hmatově pomáhají zvládnout touhu mluvit přes druhého - „Čas na naslouchání“, „Čekací signál“, „Předmět mluvčího“.
- Čtení slovních i mimoslovních projevů: Učíme děti rozpoznávat a správně chápat sdělení ostatních – nejen z toho, co říkají, ale i z tónu hlasu, výrazu tváře (mimiky) a postoje těla (gest). Vedeme je k tomu, aby tyto projevy vnímaly s respektem a reagovaly na ně citlivě a přiměřeným způsobem.

Kompetence k občanství a udržitelnosti

Rozvoj této kompetence směřuje k formování odpovědného a ohleduplného člověka. Naším cílem je, aby se každé dítě chovalo v souladu se základními pravidly společného soužití a přirozeně si osvojovalo myšlenky udržitelného rozvoje.

Vedeme děti k tomu, aby vnímaly svět v souvislostech, vážily si lidské práce, chránily přírodu a šetřily její zdroje.

Očekávané výsledky učení:

- **Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí**

Vzdělávací strategie:

- Pravidelný pobyt v přirozeném prostředí: Využíváme les, louky a zahrady v okolí mateřské školy jako primární edukační prostor. Pravidelný pobyt venku neslouží jen k pohybu, ale nabízí prostor pro autentické poznávání flóry a fauny skrze přímý kontakt.
- Vnímání přírodního celku: Citlivým vedením pomáháme dětem uvědomit si, že lidé nejsou nadřazení, ale jsou přirozenou součástí přírodního celku. Podporujeme prožitek propojenosti se vším živým.
- Péče o přírodu: Učíme děti žít v souladu s přírodou, chránit ji a aktivně o ni pečovat skrze konkrétní, smysluplné činnosti. Děti se pravidelně zapojují do zalévání rostlin, pěstování vlastní zeleniny nebo bylinek, úklidu zahrady nebo péče o krmítka a hmyzí hotely.
- Učitel jako model chování: Pedagog svým každodenním jednáním poskytuje dětem příkladný vzor (např. šetrné zacházení s brouky, neplýtvání vodou).
- Odborné partnerství: Spolupracujeme s externími odborníky a organizacemi a zařazujeme specializované programy, jako je lesní pedagogika či ekologické workshopy.

- **Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji**

Vzdělávací strategie:

- Environmentální aktivity v praxi: Cíleně zařazujeme činnosti zaměřené na šetrný způsob života. Děti se aktivně podílejí na správném třídění odpadu, učí se hospodařit se zdroji (např. zhasínání světel, neplýtvání vodou při hygieně) a osvojují si principy opětovného využití materiálů.
- Ekologické volby při tvoření: Podporujeme ekologické myšlení během běžných činností po celý den. Při výtvarných a tvořivých aktivitách záměrně využíváme recyklované materiály, přírodniny a zbytkové suroviny, čímž dětem ukazujeme, že i věcem dáváme druhou šanci.
- Příběhy s ekologickým podtextem: Společně s dětmi diskutujeme o tom, jak lidské chování ovlivňuje budoucnost naší přírody a celé planety. K otvírání těchto témat využíváme příběhy s environmentální tematikou, tematické pohádky a projektové dny, které složitou problematiku přibližují dětskému vnímání.

- **Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí**

Vzdělávací strategie:

- Prostor pro samostatné rozhodování: Záměrně vytváříme situace, ve kterých se děti musí rozhodovat samy za sebe. Dáváme jim svobodu při volbě hry a činnosti, místa, kde budou pracovat, nebo partnera pro společnou práci.
- Hledání variant při konfliktech: V situacích, kdy dochází ke střetu zájmů nebo náročné volbě, nenabízíme dětem hotová řešení. Podporujeme je v tom, aby samy zvažovaly různé možnosti, přemýšlely o jejich přínosech i úskalích a společně hledaly nejvhodnější postup.
- Učení se z prožitků a následků: Pomáháme dětem pochopit přirozené důsledky jejich vlastních rozhodnutí. Využíváme k tomu prožitkové situace, kdy si dítě na

základě vlastní zkušenosti uvědomí, jaký dopad měla jeho volba na něj samotné nebo na jeho okolí.

- Prostor pro sebehodnocení a zpětnou vazbu: Pravidelně zařazujeme chvíle pro společné ohlédnutí a hodnocení ve skupině. Děti se učí otevřeně mluvit o tom, jak se jim dařilo, co by příště udělaly jinak a jak jejich rozhodnutí ovlivnila společnou práci.

- **Přispívá k fungování společenství v mateřské škole**

Vzdělávací strategie:

- Vzájemná pomoc a spolupráce: Záměrně vytváříme situace, které vyžadují kooperaci dětí ve dvojicích či menších skupinách. Vedle společného plnění úkolů podporujeme děti v tom, aby si samy všímaly, kdy jejich kamarád potřebuje pomoc, a tuto pomoc mu přirozeně nabídly.
- Spoluzodpovědnost za společný prostor: Podporujeme děti v aktivním zapojení do péče o prostředí mateřské školy. Děti se pravidelně podílejí na úklidu hraček, přípravě pomůcek, péči o estetický vzhled třídy i na tvorbě společné výzdoby chodeb a třídních prostor.
- Respektující vztahy a podpora: Učíme děti vnímat potřeby a odlišnosti druhých lidí, naslouchat jim bez přerušování a dokázat nabídnout nejen pomoc, ale v případě potřeby i dobrou radu nebo povzbuzení.
- Třídní rituály a komunitní kruh: K budování vzájemné důvěry, bezpečí a silného pocitu sounáležitosti systematicky využíváme každodenní setkávání v komunitním kruhu. Významnou roli u nás hrají také společné třídní rituály (např. ranní přivítání, oslavy narozenin), které upevňují vztahy v kolektivu.

- **Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých**

Vzdělávací strategie:

- Společná tvorba a vizualizace pravidel: Pravidla soužití ve třídě nevymýšlí učitel jednostranně. Zapojujeme děti do jejich přímé formulace a společně jim dáváme také vizuální, obrázkovou podobu i rýmovanou charakteristiku. Děti tak mnohem lépe rozumí tomu, k čemu pravidlo slouží.
- Příběhy jako zrcadlo chování: K pochopení toho, co se stane, když se pravidla nedodržují, využíváme literaturu, tematické pohádky, loutkové scénky nebo rolové hry. Tyto modelové situace umožňují dětem bezpečně nahlédnout na důsledky porušování dohod.
- Uvědomění si vlastních i cizích práv: Vedeme děti k tomu, aby znaly svá práva (např. právo na bezpečí, právo na dokončení hry), ale zároveň se učily vnímat a respektovat stejná práva u svých kamarádů.
- Ohlédnutí za situacemi ve třídě: Význam a smysl pravidel upevňujeme prostřednictvím rozhovorů nad reálnými situacemi, které během dne ve třídě nastanou. Když dojde k porušení dohody, společně s dětmi situaci rozebereme a vedeme je k pochopení toho, jak se v danou chvíli cítili ostatní.

- **Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat**

Vzdělávací strategie:

- Všímavost v každodenním životě: Záměrně vedeme děti k tomu, aby si všímaly situací, ve kterých dochází k nesprávnému nebo nespravedlivému jednání. Upozorňujeme na tyto momenty při běžných činnostech, například při nerovném

rozdělování pomůcek, přehlížení někoho v herní skupině nebo v situacích, kdy se někdo ocitne v pozici slabšího.

- Dramatizace a modelové příběhy: Pro hlubší pochopení nespravedlivého jednání využíváme divadelní scénky, rolové hry, pohádky a příběhy s touto tematikou. Následné ohlédnutí a rozhovor nad těmito příběhy pomáhají dětem nahlédnout na situaci z pohledu ublíženého i z pohledu toho, kdo nespravedlnost způsobil.
- Pojmenování problému a emocí: Učíme děti nespravedlnost jasně verbálně označit. Pomáháme jim najít slova pro vyjádření jejich vlastních pocitů („tohle se mi nelíbí“, „to není fér“, „mně je to líto“) a jasně formulovat své potřeby a přání.
- Otevřená diskuse o konfliktech: Podporujeme ve třídě kulturu otevřeného dialogu. Když vznikne konflikt, dáváme dětem prostor bezpečně mluvit o svých emocích a společně s nimi hledáme spravedlivé řešení, které bere ohled na potřeby všech zúčastněných stran.

Kompetence osobnostní a sociální

Rozvoj této kompetence vnímáme jako základní stavební kámen spokojeného života a zdravého začlenění do společnosti. Naším cílem je vytvářet prostředí, v němž každé dítě objevuje samo sebe a zároveň se učí navazovat a rozvíjet harmonické vztahy s ostatními lidmi.

Podporujeme děti v postupném poznávání vlastní jedinečnosti, jejich silných stránek i limitů, a pomáháme jim budovat zdravou sebedůvěru a sebeúctu. Současně je vedeme k citlivému vnímání potřeb svého okolí. Učíme je projevovat empatii, spolupracovat, otevřeně komunikovat a ohleduplně se zapojovat do kolektivu vrstevníků i dospělých.

Očekávané výsledky učení:

- **Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci**

Vzdělávací strategie:

- Vnímání vlastního komfortu: Systematicky vedeme děti k tomu, aby naslouchaly svým pocitům a učily se rozpoznávat, co jim je v kontaktu s druhými příjemné a co už ne. Pomáháme jim pochopit, že mají plné právo na nedotknutelnost svého osobního prostoru.
- Diskuse o pocitech a sociální učení: Vytváříme bezpečné zázemí pro sdílení emocí. Skrze přirozené situace v kolektivu si s dětmi povídáme o tom, jak se lidé cítí, když někdo nerespektuje jejich přání, a učíme je tyto emoce zdravým způsobem projevovat.
- Modelové situace a příběhy: Cíleně využíváme pohádky, rolové hry a modelové scénky, ve kterých si děti bezpečně zkoušejí různé formy odmítavého chování. Trénujeme s nimi srozumitelná slovní spojení (např. „Ne, tohle se mi nelíbí“, „Přestaň, bolí mě to“) i odpovídající postoj těla a tón hlasu.
- Vystoupení z interakce a žádost o pomoc: Učíme děti praktickým strategiím, jak reagovat na agresi nebo nátlak – jak z nepříjemné situace fyzicky odejít a jak bez ostychu vyhledat pomoc učitele či jiného dospělého, pokud jejich vlastní síly na vyřešení situace nestačí.

- **Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého**

Vzdělávací strategie:

- Bezpečné vztahy plné důvěry: Záměrně posilujeme vztahy založené na bezpečí a jistotě. Dítě v mateřské škole musí vědět a cítit, že každá jeho žádost o pomoc bude dospělým i vrstevníky přijata s respektem, bez posuzování, vysmívání nebo zlehčování.
- Pomoc jako součást běžného života: Vedeme děti k uvědomění, že nikdo neumí a nezvládne všechno sám a že lidé se bez vzájemné opory neobejdou. Normalizujeme situace, kdy někdo potřebuje pomoci, a ukazujeme to jako běžnou a pozitivní hodnotu lidského soužití.
- Slovní vyjádření problému a nejistoty: Pomáháme dětem rozvíjet slovní zásobu potřebnou k tomu, aby dokázaly přesně pojmenovat, co je trápí, z čeho mají obavu nebo v čem si nejsou jisté. Učíme je jasně zformulovat prosbu.
- Využití třídních chvil: V rámci komunitního kruhu či jiných komunikačních chvil otevřeme témata spojená s potřebou pomoci. Sdílíme reálné příběhy z uplynulého dne, kdy si děti vzájemně pomohly, a motivujeme je k tomu, aby o pomoc aktivně žádaly své kamarády i učitelku.

- **Pojmenuje vlastní silné stránky**

Vzdělávací strategie:

- Rozhovory a vizuální nástroje pro sebehodnocení: Systematicky vedeme děti k reflexi vlastních činností. Využíváme k tomu individuální rozhovory, práci s kartami emocí nebo vizuální pomůcky (např. hodnoticí archy, portfolia), které dětem pomáhají uvědomit si a pojmenovat, co se jim při práci nebo hře povedlo.
- Formativní zpětná vazba: Jako pedagogové se zaměřujeme na oceňování vynaloženého úsilí a osobního pokroku dítěte, nikoli pouze na dokonalost konečného výsledku. Používáme popisný jazyk, který dětem jasně ukazuje, v čem udělaly krok kupředu a jaké konkrétní dovednosti tím rozvinuly.
- Sdílení zájmů a dovedností: Vytváříme bezpečný prostor pro to, aby děti mohly před ostatními prezentovat své zájmy, úspěchy, výrobky nebo specifické dovednosti. Podporujeme v nich zdravou hrdost na vlastní výsledky.
- Oceňování silných stránek ostatních: Učíme děti, že každý z nás je dobrý v něčem jiném a že se od sebe můžeme navzájem učit. Podporujeme je v tom, aby si všímaly úspěchů svých vrstevníků, dokázaly je pochválit a pojmenovaly, v čem je jejich kamarád šikovný.

- **Projevuje důvěru v sebe sama**

Vzdělávací strategie:

- Volba činností podle zájmů a možností: Nabízíme dětem pestré podněty a umožňujeme jim, aby si samy vybíraly úkoly a hry na základě toho, co je zajímá a na co se aktuálně cítí. Tím, že mají kontrolu nad svou volbou, roste jejich vnitřní motivace a pocit kompetentnosti.
- Kooperace jako cesta k úspěchu: Záměrně zařazujeme skupinové a kooperativní činnosti navržené tak, aby v nich každé dítě mohlo uplatnit svůj jedinečný přínos. Společná práce dává dětem možnost zažít úspěch v týmu, což posiluje jejich sociální jistotu a sebedůvěru.

- Postupné zdolávání výzev a oceňování odvahy: Povzbuzujeme děti k tomu, aby se pouštěly i do úkolů, které pro ně představují výzvu. Oceňujeme jejich odvahu zkusit něco nového a vytrvalost při překonávání překážek, čímž je učíme, že případný nezdár je přirozenou součástí učení.
- Prostor pro sebevyjádření a prezentaci: Vytváříme bezpečné klima, ve kterém má každé dítě prostor pro vlastní vyjádření, sdílení svých myšlenek a samostatné zapojení do chodu třídy. Podporujeme je v prezentaci jejich nápadů a výtvorů před ostatními.
- **Vyjádřuje svůj názor**
Vzdělávací strategie:
 - Sdílení myšlenek a pocitů: Systematicky vedeme děti k tomu, aby se nebály vyjadřovat to, co si myslí a jak se v různých situacích cítí. Pomáháme jim rozvíjet slovní zásobu pro přesné formulování jejich postojů a nápadů.
 - Bezpečné a přijímající prostředí: Vytváříme atmosféru důvěry, ve které má každý názor své místo. Děti vědí, že jejich hlas je důležitý, nikdo se jejich slovům nebude smát a každý názor bude vyslechnut s plnou vážností a bez předčasného hodnocení ze strany dospělého.
 - Obhajoba s respektem k ostatním: Učíme děti nejen vyjádřit a obhájit to, co samy prosazují, ale zároveň brát ohled na názory svých kamarádů. Trénujeme s nimi, jak slušně vyjádřit nesouhlas a jak přijmout, že se pohledy ostatních mohou lišit od těch jejich.
 - Aktivní metody pro rozvoj řeči a vyjadřování: K rozvoji vyjadřovacích schopností cíleně využíváme každodenní setkávání v komunitním kruhu, kooperativní projektovou práci a dramatické aktivity. Tyto formy práce dávají dětem přirozené příležitosti k diskusím, argumentaci a zkoušení různých komunikačních rolí.
- **Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým**
Vzdělávací strategie:
 - Vyjádření emocí různými způsoby: Vytváříme podmínky pro to, aby děti mohly bezpečně vyjadřovat své vnitřní prožívání. Nabízíme jim širokou škálu možností, jak emoce zpracovat a ztvárnit – nejen slovy, ale také skrze výtvarnou tvorbu, pohybové hry, tanec či hudbu.
 - Vnímání potřeb a nabídka pomoci: Vedeme děti k tomu, aby si všímaly nálad a potřeb ostatních. Učíme je rozpoznat, kdy je kamarád smutný, unavený nebo se potýká s obtížemi, a podporujeme je v tom, aby mu nabídly útěchu, podporu nebo praktickou pomoc.
 - Práce s příběhy a modelovými situacemi: Jako silný nástroj pro rozvoj soucítění využíváme pohádky, tematické příběhy a loutkové scénky. Společně rozebíráme chování postav, přemýšlíme, jak se v danou chvíli cítily, a přenášíme tyto zkušenosti do reálných situací ve třídě.
 - Respekt k individualitě a vzájemné naslouchání: Důsledně respektujeme jedinečnost každého dítěte, jeho tempo a osobitost. Tím jim dáváme přímý vzor ohleduplného chování. Aktivně posilujeme kulturu vzájemného naslouchání, kdy děti učíme trpělivě vyčkat, až druhý domluví, a vnímat jeho sdělení.

- **Rozlišuje vhodné a nevhodné chování**

Vzdělávací strategie:

- Situační hry a práce s příběhy: K názornému přiblížení společenských norem zařazujeme tematické pohádky, dramatizace a rolové či situační hry. Následná reflexe těchto aktivit umožňuje dětem z bezpečné distance zkoumat motivy a projevy chování různých postav a rozlišit, co je správné a co už ne.
- Hodnocení na základě dopadu na druhé: Vedeme děti k tomu, aby chování neposuzovaly pouze podle vnějších příkazů a zákazů, ale podle jeho reálných důsledků. Pomáháme jim pokládat si klíčové otázky typu: „Jak se teď cítí tvůj kamarád?“ nebo „Co se stalo, když jsi to udělal?“, čímž propojujeme pravidla s empatií.
- Konstruktivní vyjádření nesouhlasu a návrh řešení: Vytváříme prostor pro to, aby děti mohly otevřeně říct, jaké chování jim od ostatních vadí a co jim je nepříjemné. Nezůstáváme však jen u stížností – aktivně je podporujeme v tom, aby samy navrhovaly lepší, ohleduplnější způsoby zvládnutí dané situace.
- Cílená a přiměřená zpětná vazba: Jako pedagogové reagujeme na chování dětí včasnou zpětnou vazbou, která je citlivě přizpůsobena věku dítěte a konkrétnímu kontextu. Namísto obecného nálepkování (např. „jsi neposlušný“) popisujeme konkrétní jednání a jeho následky, což dětem pomáhá vzít si z každé situace poučení do budoucna.

- **Chová se v souladu se základními společenskými pravidly**

Vzdělávací strategie:

- Porozumění pravidlům v různých prostředích: Systematicky seznamujeme děti s tím, jaká pravidla chování platí v různých situacích a prostředích – jak se chováme doma, jak v mateřské škole a jak na veřejnosti (např. v divadle, v dopravních prostředcích nebo na ulici). Pomáháme jim chápat rozdíly i význam pravidel.
- Společenský nácvik skrze zážitek a role: K upevnění společenské etikety aktivně využíváme tematické příběhy, hraní rolí a speciální tematické dny (např. „Hostina pro princezny a rytíře“, „Návštěva restaurace nanečisto“). Tyto aktivity umožňují dětem vyzkoušet si společenské chování v modelovém a bezpečném prostředí.
- Vizuální přehled a společné dodržování: Pravidla chování vytváříme v úzké spolupráci s dětmi. Dáváme jim srozumitelnou, vizuální a obrázkovou podobu, která je v prostoru školy neustále na očích. Klíčové je, že tato pravidla důsledně a společně dodržují jak děti, tak všichni dospělí ve škole, čímž jim poskytujeme živý vzor.
- Upevňování projevů slušnosti a respektu: Každodenně a přirozeně posilujeme základní formy zdvořilosti. Vedeme děti k automatickému používání pozdravu, poděkování, poprošení, ale také k ohleduplnému stolování, omluvě či respektování osobního prostoru druhých při vzájemném kontaktu.

Kompetence k podnikavosti a pracovní

Rozvoj této kompetence vnímáme jako probouzení dětské tvořivosti, iniciativy a schopnosti pružně reagovat na změny. Naším cílem je podporovat děti v realizaci vlastních nápadů, učit je využívat příležitosti a vnímat nové situace jako výzvu k učení.

Zároveň u dětí budujeme základy praktických pracovních dovedností, samostatnost a zodpovědný vztah k práci. Vedeme je k vytrvalosti při dokončování činností, k úctě k výsledkům lidské práce a k šetrnému zacházení s materiály i nástroji.

Očekávané výsledky učení:

- **Přichází s vlastními nápady**

Vzdělávací strategie:

- Respekt k zájmům a prostor pro sebevyjádření: Důsledně respektujeme individuální zájmy každého dítěte. Vytváříme podmínky pro to, aby mohlo své jedinečné nápady a záliby svobodně vyjádřit a dále rozvíjet.
- Spolurozhodování o programu třídy: Zapojujeme děti do plánování činností a výběru témat, kterým se budeme společně věnovat. Skrze diskuse jim dáváme možnost ovlivnit směr učení i hry.
- Podpora tvořivosti přes otevřené aktivity: Záměrně zařazujeme otevřené aktivity, tvořivé hry a diskuse, které nemají jediné správné řešení. Tím stimulujeme dětskou představivost a motivujeme je k hledání nových cest.
- Podnětné a svobodné prostředí: Vytváříme bezpečné klima a prostor bohatý na materiály, kde mohou děti spontánně vymýšlet projekty, realizovat své nápady a přirozeně je propojovat se společnými činnostmi v kolektivu.

- **Ke změnám přistupuje jako k příležitostí**

Vzdělávací strategie:

- Pozitivní přijetí změny a hledání nových cest: Vychováváme děti k tomu, aby se změn nebály. Když se plány změní (např. kvůli počasí), učíme je situaci přijmout s nadhledem, rychle se přizpůsobit a společně hledat jiné lákavé alternativy.
- Využití fantazie pro objevování možností: Aktivně pracujeme s dětskou představivostí. Podporujeme děti v tom, aby v nově vzniklých situacích uplatňovaly své vlastní originální nápady a přeměňovaly nečekané okolnosti ve výhodu.
- Zkoumání změn skrze příběhy a projekty: Cíleně zařazujeme tematické příběhy, otevřené diskuse a projektovou práci, kde společně prozkoumáváme téma změn (v přírodě, v životě lidí či pohádkových postav). Pomáháme dětem pochopit, že změna je přirozený motor vývoje.
- Flexibilní reakce v režimu dne i při hře: Podněcujeme flexibilitu v běžných situacích. Záměrně vnášíme drobné, bezpečné inovace do každodenního režimu nebo herních pravidel, čímž děti trénují schopnost pohotově a klidně reagovat na měnící se realitu.

- **Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností**

Vzdělávací strategie:

- Svobodný výběr materiálů a pomůcek: Umožňujeme dětem, aby si hračky, pomůcky a různorodý materiál (výtvarný, pracovní, přírodní) vybíraly samy podle aktuální potřeby. Tím je vedeme k přemýšlení o vlastnostech a účelu jednotlivých věcí.

- Volba partnerů pro kooperaci: Dáváme dětem prostor, aby si samy volily kamarády, se kterými chtějí na daném úkolu či projektu spolupracovat. Učí se tak odhadnout síly a schopnosti své i ostatních.
- Plánování a příprava pracovního prostoru: Cíleně učíme děti předem promyslet celý postup. Vedeme je k tomu, aby si před začátkem činnosti samostatně uspořádaly a připravily vhodné prostředí (např. uklidit stůl, rozložit podložku, nachystat nářadí).
- Organizace skrze podnětné prostředí: Uspořádáváme třídu tak, aby byla přehledná, materiály byly snadno přístupné a logicky rozčleněné. Toto podnětné zázemí přirozeně podporuje dětskou samostatnost, organizovanost a zodpovědnost za přípravu i následný úklid.

- **Dokáže měnit cesty k dosažení cíle**

Vzdělávací strategie:

- Hledání více řešení problému: Záměrně stavíme děti před úkoly a situace, které nemají pouze jeden správný výsledek nebo postup. Podporujeme je v experimentování a objevování různých variant řešení a učíme je o nich přemýšlet.
- Využívání alternativních zdrojů: Vedeme děti k tomu, aby při hře i práci zkoušely kombinovat různé materiály, obměňovaly nástroje nebo přizvaly ke spolupráci jiné spolupracovníky.
- Práce s chybou jako s příležitostí: Vytváříme bezpečné prostředí, kde chyba není vnímána jako selhání, ale jako přirozená a užitečná součást učení. Pomáháme dětem chybu analyzovat a motivujeme je k tomu, aby to zkusily znovu a jinak.
- Ukazování rozmanitých cest k úspěchu: Při reflexi činností oceňujeme různorodé přístupy dětí. Ukazujeme celému kolektivu, že k jednomu cíli (např. stabilní stavbě, funkčnímu vynálezu nebo vyřešení hádanky) lze dojít odlišnými a stejně hodnotnými způsoby.

- **Dokončí, co započalo**

Vzdělávací strategie:

- Podpora vytrvalosti u všech činností: Motivujeme děti k dokončování her, které samy začaly, i těch, které si samy nezvolily (např. úklid). Pomáháme jim v těchto činnostech vidět smysl.
- Posun k vnitřnímu zájmu: Namísto tlaku a vnějších odměn probouzíme v dětech přirozenou zvědavost a radost z hotové práce tím, že úkoly propojujeme s jejich reálným životem.
- Spolupráce a zvládání překážek: Učíme děti, že při únavě či nezdaru nemusí práci vzdát. Podporujeme je v tom, aby požádaly o pomoc kamaráda nebo učitele a společně překážku překonaly.
- Časový prostor pro plynulé dokončení: Režim dne organizujeme tak, aby měly děti dostatek času na klidné dokončení aktivit bez stresu z náhlého a nuceného přerušení.

- **Organizuje a realizuje svoje činnosti**

Vzdělávací strategie:

- Plánování a postup v krocích: Vedeme děti k tomu, aby se před složitějším úkolem zastavily a promyslely si jeho postup. Učíme je rozdělit si velký cíl na menší, postupné a srozumitelné kroky.

- Volba pomůcek a řízení postupu: Necháváme na dětech, aby si samy vybraly potřebné nástroje a zorganizovaly si vlastní pracovní nebo herní postup. Podporujeme tím jejich samostatnost a zodpovědnost za zvolenou strategii.
- Sebehodnocení a reflexe procesu: Po dokončení práce zařazujeme prostor pro ohlédnutí. Pomocí otázek typu „Co se ti dnes opravdu povedlo?“ nebo „Co bys příště udělal jinak?“ učíme děti objektivně hodnotit vlastní úsilí a poučit se z průběhu činnosti.
- Časová dotace pro celý cyklus: V režimu dne vytváříme dostatečný časový prostor. Děti tak mají klid a prostor pro všechny fáze činnosti – od prvotní přípravy místa, přes samotnou realizaci, až po finální úklid a dokončení.

- **Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi**

Vzdělávací strategie:

- Rozdělování rolí a vzájemné naslouchání: Při skupinových aktivitách vedeme děti k tomu, aby si dokázaly spravedlivě rozdělit úkoly a role. Učíme je trpělivě naslouchat nápadům ostatních a brát ohled na názory svých vrstevníků.
- Každodenní diskuse a společné rozhodování: Záměrně zařazujeme diskusní kruhy a komunitní setkání jako přirozenou součást dne. Dáváme dětem možnost vyjádřit se k chodu třídy a společně hlasovat nebo rozhodovat o společných plánech.
- Týmové projekty pro nácvik dohod: Pravidelně organizujeme skupinové projekty a integrované činnosti, které vyžadují těsnou spolupráci. Děti zde získávají praktický prostor pro vyjednávání, obhajování vlastních nápadů i přijetí cizího pohledu.
- Rozvoj kompromisu a kolektivní práce: Pomáháme dětem zvládat situace, kdy se jejich představy střetnou. Učíme je ustoupit v zájmu celku, hledat oboustranně přijatelná řešení (kompromisy) a zažívat společnou radost z úspěchu celého kolektivu.

- **Spolupodílí se na společných rozhodnutích**

Vzdělávací strategie:

- Dítě jako aktivní účastník rozhodování: Vnímáme děti jako rovnocenné partnery při správě třídy. Zapojujeme je do rozhodování o volbě témat projektů, úpravě herního prostředí i do spoluvytváření pravidel společného soužití.
- Výměna názorů a vzájemné naslouchání: Podporujeme děti v tom, aby se nebály jasně a srozumitelně vyjádřit svůj vlastní názor. Zároveň je cíleně učíme trpělivě naslouchat argumentům druhých a přemýšlet o nich.
- Demokratické nástroje a plánování: V každodenní praxi aktivně využíváme prvky skupinového plánování, sběru dětských návrhů a jednoduchého hlasování (např. pomocí kamínků či zvednutí ruky). Zařazujeme reflexi, kde hodnotíme dopady našich společných rozhodnutí.
- Respekt k dohodě a většinovému rozhodnutí: Učíme děti přijmout výsledek společné dohody nebo hlasování, a to i v případě, že jejich osobní návrh nevyhrál. Vedeme je k pochopení, že platná pravidla a rozhodnutí je nutné v zájmu celku dodržovat.

- **Oceňujeme práci i úsilí druhých**

Vzdělávací strategie:

- **Vzájemné oceňování a slušné komentování:** Vedeme děti k tomu, aby si všímaly práce ostatních a uměly ji věcně a laskavě komentovat. Učíme je pojmenovat konkrétní detaily, které se kamarádovi povedly.
- **Zpětná vazba zaměřená na úsilí a pokrok:** Při hodnocení činností obracíme pozornost k vynaložené snaze, vytrvalosti a osobnímu posunu dítěte, spíše než k bezchybnosti samotného produktu.
- **Hodnota každého přínosu pro skupinu:** Ukazujeme dětem, že při společné práci má každý člen týmu své místo a jeho příspěvek – byť drobný – má pro úspěch celku prokazatelnou hodnotu.
- **Empatie a sdílená radost z úspěchu:** Posilujeme v dětech schopnost přát úspěch druhým a vnímat ho jako důvod ke společné radosti, čímž předcházíme rivalitě a nezdravé soutěživosti.

Kompetence k řešení problémů

Rozvoj této kompetence vnímáme jako posilování dětské samostatnosti, zvědavosti a odvahy čelit každodenním výzvám. Naším cílem je vést děti k tomu, aby si dokázaly poradit v běžných situacích, hledaly souvislosti a tvořivě pracovaly s dostupnými informacemi.

Zároveň u dětí budujeme to, jak pracovat s chybou jako s přirozenou součástí učení. Podporujeme je v bezprostřední reflexi prožitých situací, skrze kterou se učí porozumět vlastním úspěchům i nezdarům a flexibilně reagovat na nové výzvy.

Očekávané výsledky učení:

- **Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů**

Vzdělávací strategie:

- **Učení na principu pokusu a omylu:** Vzdělávací aktivity a hry záměrně stavíme tak, aby děti mohly samy experimentovat. Metoda pokusu a omylu jim umožňuje přirozeně narážet na limity svých řešení a objevovat, co funguje a co ne.
- **Pozitivní rámování chyby:** Cíleně vedeme děti k tomu, aby chybu vnímaly pozitivně jako užitečného průvodce a příležitost naučit se něco nového. Učíme je, že mýlit se je normální a důležité pro rozvoj každého člověka.
- **Společná reflexe a náprava:** Využíváme vzniklé chyby k okamžité nebo následné reflexi. Pomáháme dětem laskavě prozkoumat, z jakého důvodu k chybě došlo, a podněcujeme je k samostatnému hledání způsobů, jak ji napravit.
- **Bezpečné prostředí bez strachu z hodnocení:** Vytváříme emočně bezpečné klima, kde se děti nebojí riskovat a zkoušet nové, neprohlášené cesty. Důsledně se vyhýbáme negativnímu nálepkování či srovnávání, čímž eliminujeme strach z vnějšího hodnocení.

- **Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti**

Vzdělávací strategie:

- **Aktivní práce s vlastní zkušeností:** Podporujeme děti v tom, aby si v nových nebo neznámých situacích vzpomněly na to, co již samy zažily. Pomáháme jim přenášet minulé zkušenosti a úspěšná řešení do aktuálního kontextu.
- **Aplikace osvojených postupů v činnostech:** Záměrně zařazujeme hry a úkoly, kde děti musí zhodnotit své dosavadní znalosti a dovednosti. Dáváme jim prostor, aby prakticky aplikovaly postupy, které už bezpečně ovládají (např. při stavění, tvoření nebo řešení sporů).
- **Volba a úprava strategie podle výsledků:** Necháváme na dětech, jakou strategii pro vyřešení problému zvolí. Pokud v průběhu zjistí, že vybraný postup není efektivní, motivujeme je k jeho úpravě a změně směru na základě průběžného výsledku.

- **Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje**

Vzdělávací strategie:

- **Badatelsky orientované činnosti:** Pravidelně zařazujeme badatelské aktivity jak venku v přírodě, tak přímo ve třídě či v rámci řízených i spontánních her. Podněcujeme děti k prozkoumávání živé i neživé přírody a technických zákonitostí.
- **Čas pro volné zkoumání a spontánní pokusy:** Poskytujeme dětem velkorysý časový prostor, aby mohly věci a jevy zkoumat vlastním tempem. Podporujeme jejich přirozenou chuť provádět spontánní experimenty bez tlaku na okamžitý výsledek.
- **Prožitkové učení s reálnými materiály:** Stavíme na přímém prožitku. Dáváme dětem možnost pracovat se skutečnými materiály, nástroji a reálnými přírodními či fyzikálními jevy (např. voda, led, magnetismus, hlína), což jim umožňuje zapojit všechny smysly.
- **Formulace hypotéz a jejich ověřování:** Vedeme děti k tomu, aby o zkoumaných věcech přemýšlely dopředu. Pomáháme jim formulovat jednoduché předpoklady (např. „Co se stane, když...“, „Bude to plavat?“) a následným pokusem si tyto domněnky ověřovat.

- **Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací**

Vzdělávací strategie:

- **Podpora tvořivosti a vlastních postupů:** Zadáváme otevřené úkoly, které mají více možných řešení. Podporujeme děti v uplatňování vlastních nápadů namísto kopírování hotových vzorů.
- **Samostatná i týmová diskuse:** Vytváříme prostor pro vlastní zkoumání i skupinovou práci. Děti se učí o svých nápadech mluvit, porovnávat je a společně vybírat další postup.
- **Chyba jako součást hledání:** Provázíme děti tak, aby chápaly, že slepá ulička nebo nezdar není selhání, ale přirozený krok, který je posouvá blíže ke správnému řešení.
- **Hledání neobvyklých cest:** Podněcujeme odvahu experimentovat s netradičními řešeními a oceňujeme originalitu, což dětem pomáhá překonávat stereotypy v myšlení.

- **Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli**

Vzdělávací strategie:

- **Rozpoznání cíle situace:** Pomáháme dětem jasně pojmenovat, co je smyslem úkolu nebo jaký je cíl situace, kterou zrovna řeší. Vedeme je k tomu, aby udržely záměr po celou dobu činnosti.
- **Zvažování možností a jejich dopadů:** Podporujeme děti v uvažování o různých cestách k cíli. Společně rozebíráme jejich výhody, nevýhody i účelnost, aby pochopily, že různé volby přinášejí různé výsledky.
- **Plánování postupu a porovnávání variant:** Učíme děti promyslet si kroky dopředu a porovnat jednotlivé varianty řešení ještě předtím, než začnou jednat. Posilujeme tím jejich schopnost předvídat.
- **Zpětné zhodnocení zvolené cesty:** Po dokončení úkolu dáváme prostor pro reflexi. Rozebíráme s dětmi, co přesně fungovalo, proč byla daná cesta úspěšná a co by se dalo pro příště ještě zlepšit.

- **Tvořivě pracuje s informacemi**

Vzdělávací strategie:

- **Přístup k rozmanitým zdrojům:** Poskytujeme dětem bohaté prostředí plné podnětů. Nabízíme jim přístup k informacím z různých zdrojů – od klasických encyklopedií a knih přes obrázky, mapy a ilustrace až po bezpečná a věku přiměřená digitální média.
- **Třídění, porovnávání a interpretace:** Vedeme děti k tomu, aby získaná data jen pasivně nepřijímaly. Pomáháme jim zjištěné informace třídít podle podstatných znaků, porovnávat je mezi sebou, ověřovat jejich správnost a společně si vysvětlovat jejich význam.
- **Vyvozování závěrů a sdílení v kolektivu:** Podporujeme děti v samostatném přemýšlení a v odvaze vyvodit z informací vlastní závěry. Vytváříme prostor, kde mohou své nově nabyté poznatky sdílet s ostatními a obohacovat tak celý kolektiv.
- **Formulace názoru s oporou v informacích:** Učíme děti vyjádřit svůj vlastní pohled na věc a podložit ho tím, co se dozvěděly. Pomáháme jim hledat pro svá tvrzení konkrétní argumenty a důkazy v získaných materiálech.

- **Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů**

Vzdělávací strategie:

- **Tematické koutky s tištěnými zdroji:** Nabízíme dětem bohatě vybavené prostředí s volným přístupem k encyklopediím, tematickým knihám, atlasům a obrázkovým materiálům.
- **Využití autentických objektů:** Jako přímé podněty k učení využíváme reálné předměty z každodenního života a přírody, jako jsou skutečné mapy, globusy, nákresy či přírodniny.
- **Vedené digitální vyhledávání:** Za přímého doprovodu učitele seznamujeme děti s možnostmi digitálního světa. Ukazujeme jim, jak pomocí internetu nebo aplikací najít odpovědi na konkrétní otázky.
- **Kritické myšlení se zdroji:** Vedeme děti k přemýšlení o hodnotě informací. Pomáháme jim rozpoznat, které zjištěné údaje jsou pro vyřešení úkolu užitečné a relevantní.

Kompetence kulturní

Rozvoj této kompetence otevírá dětem dveře do světa estetiky, tradic a tvořivosti. Naším cílem je pěstovat v dětech schopnost vnímat krásu, probouzet zájem o umění a vytvářet prostor pro jejich vlastní sebevyjádření. Podporujeme děti v tom, aby se přirozeně a tvořivě vyjadřovaly nejrozličnějšími uměleckými prostředky – hudebními, výtvarnými, dramatickými i literárními.

Zároveň vedeme děti k tomu, aby citlivě přijímaly kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti. Skrze poznávání tradic, zvyků i odlišných kultur u nich budujeme základy tolerance, respektu a sounáležitosti s okolním světem.

Očekávané výsledky učení:

- **Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí**

Vzdělávací strategie:

- **Předávání kulturních tradic a svátků:** Seznamujeme děti s lidovými zvyky, regionálními tradicemi a svátky. Pomáháme jim pochopit jejich význam a kořeny v naší kultuře.
- **Návštěvy kulturních událostí:** Společně navštěvujeme divadelní představení, koncerty, výstavy nebo besedy s umělci. Učíme děti prožívat umění naživo a osvojovat si základy společenského chování.
- **Vnímání umění ve veřejném prostoru:** Vedeme děti k tomu, aby si všímaly uměleckých objektů a památek ve svém okolí (architektura, sochy, výzdoba). Podněcujeme jejich estetické vnímání při procházkách.
- **Kulturní témata ve hře a projektech:** Témata z kulturního života přenášíme do třídy. Pracujeme s nimi formou tematických her, dlouhodobějších projektů a společných diskusí, které dětem přibližují svět umění.

- **Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty**

Vzdělávací strategie:

- **Vyjádření emocí různou formou:** Vytváříme prostor, kde děti mohou své pocity z umění svobodně vyjádřit způsobem, který je jim nejbližší – slovem, výtvarným ztvárněním, tancem či pohybem.
- **Zpracování zážitků skrze hru:** Umožňujeme dětem, aby své kulturní zážitky (např. z divadla či koncertu) vnitřně zpracovaly a přirozeně dozněly skrze volnou hru a spontánní tvořivé činnosti.
- **Vnímání subjektivity v umění:** Vedeme děti k pochopení, že v umění neexistuje jediné správné vnímání. Učíme je respektovat, že každý může cítit něco jiného a mít odlišný vkus.
- **Pestrá nabídka podnětů:** Nabízíme dětem rozmanité umělecké podněty – od různých hudebních žánrů a výtvarných stylů až po příběhy plné odlišných nálad a emocí.

- **Zapojuje se do tvůrčích činností**

Vzdělávací strategie:

- **Volný přístup k pomůckám:** Vytváříme inspirativní prostředí, kde mají děti snadný přístup k výtvarným materiálům, hudebním nástrojům, rekvizitám a pohybovým pomůckám.

- **Důraz na proces, ne na výsledek:** Podporujeme spontánní kreativitu. Vyhýbáme se hodnocení a porovnávání výsledných děl – klíčová je pro nás samotná cesta objevování a prožitek z tvorby.
- **Kooperativní tvůrčí projekty:** Nabízíme příležitosti pro skupinovou práci. Děti společně tvoří velkoformátové obrazy, hrají divadlo nebo muzicírují, čímž rozvíjejí schopnost kooperace.
- **Oceňování úsilí a osobitosti:** Posilujeme sebedůvěru dětí tím, že namísto dokonalosti výsledku oceňujeme jejich vlastní nápady, vynaložené úsilí a odvahu tvořit podle fantazie.

- **Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních**

Vzdělávací strategie:

- **Poznání jedinečnosti každého dítěte:** Využíváme každodenní situace ve třídě k tomu, abychom poukázali na silné stránky a osobitost každého jednotlivce. Pomáháme dětem objevovat, v čem je každý z nás jedinečný.
- **Spolupráce bez ohledu na odlišnosti:** Záměrně propojujeme děti do dvojic a skupin tak, aby se učily společně pracovat a hrát si bez ohledu na tělesné, jazykové, kulturní nebo jiné specifické rozdíly.
- **Výchova k rovnosti a hodnotě člověka:** Vedeme děti k hlubokému porozumění tomu, že všichni lidé jsou si rovni. Učíme je, že bez ohledu na to, jak vypadáme nebo jakým jazykem mluvíme, má každý z nás stejnou lidskou hodnotu.
- **Interkulturní příběhy a projekty:** Využíváme pohádky, vyprávění a tematické projekty z různých koutů světa. Skrze příběhy přibližujeme dětem jiné kultury, zvyky a náboženství, čímž v nich přirozeně rozvíjíme respekt k odlišnostem.

Kompetence digitální

Rozvoj digitální kompetence v předškolním věku neznamena pasivní sledování obrazovek, ale smysluplné objevování technologií jako nástrojů pro poznávání, tvorbu a tvořivé řešení problémů. Naším cílem je seznamovat děti s možnostmi využívání digitálních technologií tak, aby pochopily, jak fungují a jak nám mohou v životě pomáhat. Technologie do vzdělávání zařazujeme vyváženě, s jasným záměrem a vždy jako doplněk k reálným prožitkům.

Zároveň u dětí hravou formou rozvíjíme informatické myšlení. Skrze aktivity zaměřené na hledání souvislostí, třídění, plánování kroků a řešení jednoduchých algoritmických hádanek – často zcela bez použití obrazovek – pokládáme základy logického uvažování a digitální bezpečnosti.

Očekávané výsledky učení:

- **Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe**

Vzdělávací strategie:

- **Digitální nástroje v badatelských aktivitách:** Zapojujeme do dětských výzkumů technické pomůcky, jako jsou digitální mikroskopy, zvětšovací lupy, tablety či fotoaparáty. Děti s nimi zblízka zkoumají struktury přírodnin nebo život hmyzu.

- **Využití digitálních map a piktogramů:** Umožňujeme dětem pracovat s digitálními mapami a piktogramy při plánování herních tras, orientačních her na zahradě nebo terénních výprav do okolí.
- **Porovnávání poznatků ze zdrojů a praxe:** Vedeme děti k tomu, aby informace získané pomocí technologií porovnávaly s jinými zdroji (např. s klasickými knihami a atlasy) a především se svou vlastní přímou zkušeností v terénu.
- **Dokumentace a prezentace objevů:** Podporujeme děti v tom, aby si své badatelské úspěchy samy fotily nebo nahrávaly. Získané snímky a videa následně společně využíváme k prezentaci jejich objevů ostatním v kolektivu.
- **Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií**
Vzdělávací strategie:
 - **Společná pravidla pro používání zařízení:** Vedeme děti k regulovanému a vědomému užívání digitálních technologií. Společně s nimi vytváříme jasná a srozumitelná pravidla, kdy, jak a za jakých podmínek se zařízení ve třídě používají.
 - **Diskuse o užitečnosti a nástrahách:** Pomocí příběhů, pohádek, obrázků a vlastních prožitků s dětmi otevřeně diskutujeme o tom, v čem nám technologie pomáhají, ale také o tom, co nám může ublížit (např. bolavé oči, ztráta času pro hru s kamarády).
 - **Vizualizace času u obrazovky:** Pro přirozenou regulaci doby strávené u digitálních zařízení využíváme názorné pomůcky, jako jsou přesýpací hodiny, barevná časová pásma nebo budíky. Děti tak samy vidí a hlídají si vymezený čas.
 - **Věk přiměřená osvěta o rizicích:** Citlivě seznamujeme děti s tím, co je to internet, jak funguje komunikace na dálku a že ve virtuálním světě existuje reklama či skrytá rizika. Učíme je základním bezpečnostním návykům (např. nesdílet osobní informace, komunikovat jen se známými lidmi).
- **Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy**
Vzdělávací strategie:
 - **Třídění informací a plánování kroků:** Učíme děti analyzovat situace, třdit data podle společných znaků a promýšlet jednotlivé kroky, které vedou k úspěšnému dosažení stanoveného cíle.
 - **Orientace v síti a řazení v prostoru:** Zařazujeme činnosti zaměřené na orientaci ve čtvercové síti, rozvrhování prvků a správné řazení do posloupností. Tyto principy uplatňujeme při pohybových hrách v prostoru, na herním plánu nebo při stavebních konstrukcích.
 - **Hledání klíčových aspektů a tvorba algoritmů:** Vedeme děti k tomu, aby v úkolu objevily to nejpodstatnější a dokázaly sestavit jednoduchý návod (algoritmus). Společně tvoříme jasné postupy pro každodenní situace i hry (např. krok za krokem „jak postavit stabilní věž“ nebo „jak projít bludištěm do cíle“).
 - **Strukturování a záznam dat:** Podporujeme děti v tom, aby své postupy, nápady a zjištěná data nenechávaly jen v hlavě. Učíme je zaznamenávat a strukturovat myšlenky pomocí jednoduché kresby, symbolů, piktogramů nebo fotografií.

Vzdělávací strategie pro rozvoj gramotností:

Čtenářská gramotnost

Tato oblast se zaměřuje na probouzení celoživotního zájmu o literaturu, rozvoj bohaté slovní zásoby a schopnosti porozumět mluvenému i psanému slovu. Učí děti vnímat knihy jako zdroj radosti i poznání, rozvíjí jejich představivost a pomáhá jim srozumitelně vyjadřovat vlastní myšlenky a prožívat příběhy druhých.

Vzdělávací strategie:

- **Aktivní práce s knihou a ilustracemi:** Pravidelně obklopujeme děti knihami, pohádkami a obrázkovými publikacemi. Učíme je propojovat vizuální vnímání s textem a ukazujeme jim, jak ilustrace pomáhají odhalovat význam celého sdělení.
- **Sledování děje a logická posloupnost:** Při vyprávění a čtení vedeme děti k tomu, aby sledovaly dějovou linku. Pomáháme jim vnímat časovou a logickou následnost příběhu (co bylo na začátku, uprostřed a na konci).
- **Rozvoj slovní zásoby a porozumění:** Bohatost jazyka rozvíjíme skrze cílené otázky k textu, přímý popis věcí a prožitků a také pomocí dramatizace, kdy děti slova a situace vyjadřují celým tělem a hlasem.
- **Sdílení příběhů vrstevníků a reflexe:** Vytváříme prostor pro naslouchání příběhům a zážitkům ostatních dětí ve třídě. Tím podporujeme vzájemné porozumění, empatii a schopnost citlivě reagovat na vyprávění kamaráda.
- **Spontánní vyprávění a práce s fantazií:** Podněcujeme děti k tomu, aby samy tvořily a sdílely své vlastní příběhy nebo reálné zážitky. Pomáháme jim záměrně rozlišovat mezi tím, co je skutečné (reálné) a co je v textu vymyšlené (fantazijní).
- **Jazykové hry a orientace v knize:** Hravou formou zařazujeme říkanky, básničky, hry se slovy a jazykové hádanky. Přirozeně děti seznamujeme s technickými pravidly knih – ukazujeme jim titulní stranu, směr čtení zleva doprava a princip „čtení“ podle obrázků.

Matematická gramotnost

Tato oblast se zaměřuje na objevování matematických zákonitostí v běžném životě prostřednictvím manipulace s reálnými předměty, pohybu a hry. Učí děti vnímat prostorové vztahy, objevovat logické souvislosti, pracovat s časem i množstvím a získávat sebedůvěru při řešení jednoduchých praktických problémů bez předčasné abstrakce.

Vzdělávací strategie:

- **Praktické hry s čísly a množstvím:** Učíme děti počítat předměty v reálných situacích, přiřazovat správný počet k symbolu a vnímat množství skrze rytmiizaci (např. vytleskávání počtu).
- **Třídění, porovnávání a práce s vlastnostmi:** Nabízíme dětem různorodé předměty a přírodniny, které mohou volně třídit, přiřazovat a porovnávat podle jejich velikosti, barvy, tvaru či váhy. Pracujeme s pojmy více/méně, stejně a větší/menší.
- **Geometrie a prostorové stavby:** Zapojujeme do her práci s geometrickými tvary a stavebnicemi. Děti tvary rozpoznávají, kombinují, skládají do mozaik a manipulují s kostkami na základě hracích plánů a schémat.

- **Vyjádření matematiky pohybem:** Propojujeme logické uvažování s hrubou motorikou. Děti vyjadřují množství, vzdálenost a velikost vlastním tělem (např. měřením prostoru pomocí kroků, skoků či délek paží).
- **Vnímání rytmu, struktury a logických úloh:** Zařazujeme hry zaměřené na opakování struktur a matematických rytmů (např. korálkové vzory, střídání prvků). Formou hry a manipulace předkládáme dětem jednoduché logické hádanky.
- **Čas, kalendář a posloupnost:** Pravidelně pracujeme s kalendářem, vizualizací denního režimu a střídáním ročních období. Pomáháme dětem vnímat tok času a správnou časovou posloupnost událostí.

5.3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

V naší mateřské škole považujeme pedagogické diagnostikování za citlivý, systematický a průběžný proces, který nám pomáhá porozumět jedinečnému vývoji každého dítěte. Sledujeme jeho individuální potřeby, zájmy, schopnosti i vývojový pokrok, abychom mu mohli nabídnout prostředí, ve kterém se cítí bezpečně a může se přirozeně rozvíjet.

Diagnostikování nevnímáme jako hodnocení toho, co dítě ještě nezvládá. Zaměřujeme se především na jeho silné stránky, pokroky a na to, kam se posouvá. Získané poznatky pedagog využívá při plánování vzdělávacích činností, při komunikaci s rodiči i při reflexi vlastní pedagogické práce.

Ještě před zahájením docházky získáváme od rodičů základní informace o jejich dítěti prostřednictvím vstupního dotazníku. Ten nám pomáhá porozumět tomu, co má dítě rádo, jaké má zvyky, co mu dodává jistotu a jak reaguje na nové situace. Díky těmto poznatkům můžeme připravit prostředí i nabídku činností tak, aby se dítě cítilo při vstupu do mateřské školy bezpečně.

Dotazník neslouží k hodnocení dítěte. Je prostředkem k navázání partnerské spolupráce s rodinou a k tomu, abychom dítě vnímali v kontextu jeho dosavadních zkušeností a přirozeného prostředí.

Naším cílem je podporovat dítě na jeho jedinečné cestě, citlivě reagovat na jeho aktuální potřeby a vytvářet podnětné prostředí, ve kterém může růst svým vlastním tempem.

Diagnostický proces v naší škole zahrnuje:

- vedení diagnostického portfolia dítěte (výtvory, fotografie, sebehodnocení, krátké citace, reflexní záznamy aj.),
- vedení diagnostiky dítěte ve Správě MŠ
- podporu sebehodnocení dítěte – rozvoj uvědomění vlastního pokroku a budování pozitivního vztahu k učení,
- pravidelné konzultace s rodinou, které posilují návaznost mezi domácím a školním prostředím,

Diagnostické portfolio

Diagnostické portfolio představuje způsob, jak dlouhodobě dokumentovat vývoj dítěte a reagovat na jeho individuální potřeby. Nejde pouze o soubor výkresů či pracovních listů, ale o komplexní dokumentaci, která:

- zachycuje vývoj dítěte v čase,
- reflektuje jeho specifika, zájmy a silné stránky,
- poskytuje pedagogovi podklady pro plánování cílené vzdělávací nabídky,
- umožňuje sdílení zpětné vazby s rodiči i samotným dítětem.

Portfolio nám pomáhá nahlížet na dítě v širších souvislostech, lépe porozumět jeho aktuálním potřebám a citlivě podporovat jeho individuální rozvoj.

Po celou dobu docházky dítěte pedagogové průběžně sledují jeho rozvoj ve všech vzdělávacích oblastech. Zaměřují se na to, co se dítěti daří, jaké dělá pokroky, jak se mění jeho zájmy a jaké potřeby se u něj aktuálně objevují. Součástí tohoto procesu je systematické pozorování vývojových oblastí, zejména:

- rozvoje motoriky – hrubé, jemné i grafomotoriky,
- vnímání – zrakového, sluchového, prostorového i hmatového,
- jazyka, řeči, předmatematických a logických dovedností,
- orientace v prostoru a čase,
- sociálního chování, spolupráce, sebeobsluhy a hry.

Získané poznatky slouží k citlivému plánování vzdělávací nabídky, která respektuje individuální tempo, možnosti a aktuální potřeby každého dítěte.

Důležitou roli hraje partnerská spolupráce s rodinou. S rodiči sdílíme poznatky o dítěti, konzultujeme jeho aktuální potřeby a společně hledáme způsoby, jak dítě podporovat v dalším rozvoji. Vzájemná komunikace nám umožňuje nahlížet na dítě v širších souvislostech a lépe porozumět tomu, co právě potřebuje.

5.4 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

Individualizace je jedním ze základních principů vzdělávání v naší mateřské škole. Vycházíme z toho, že každé dítě je jedinečné – má vlastní tempo učení, specifické zájmy, vývojové možnosti i potřebu být přijímáno takové, jaké je. Individualizace se neomezuje pouze na úpravu činností, ale vychází z celkového postoje pedagoga, který dítě aktivně poznává, respektuje jeho osobnost a podporuje jeho samostatnou vzdělávací cestu. Jde o dlouhodobý proces založený na důvěře, naslouchání a citlivém hledání nejvhodnějších způsobů podpory.

Zajištění individualizace:

Různorodé úrovně činností – nabídka aktivit v odlišné obtížnosti s možností volby pomůcek, způsobu práce i spolupracujícího partnera.

Volba tématu a způsobu zapojení – děti si samy určují, čemu se budou věnovat a jakým způsobem se do činnosti zapojí.

Pružné uspořádání dne – respektování individuálního tempa dítěte a možnost dokončit činnost bez časového tlaku.

Citlivé přizpůsobení denních situací – úprava režimu dne podle potřeb jednotlivých dětí (stravování, odpočinek, adaptace).

Společné utváření pravidel a prostředí – zapojení dětí do tvorby pravidel, úprav pomůcek i prostoru – podpora jejich zapojení, odpovědnost a pocit, že jsou důležitou součástí dění ve třídě.

Partnerská komunikace s rodinou – pravidelné konzultace, sdílení informací o vývoji dítěte a společné stanovování vzdělávacích cílů.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 STROM JAKO NÁŠ PRŮVODCE ROKEM

Hlavní motiv: velký strom na zahradě jako symbol cykličnosti a stability

Velký strom na zahradě se stává přirozeným symbolem celoročního vzdělávání. Děti s ním prožívají jednotlivá roční období, sledují jeho proměny a učí se vnímat přírodu jako živý, neustále se měnící organismus. Strom představuje stabilitu, jistotu a zároveň cykličnost, která dětem pomáhá porozumět rytmu přírody i rytmu vlastního těla. Prostředí stromu vytváří jedinečné příležitosti k celostnímu poznávání, v němž děti zapojují všechny své smysly.

Blok podporuje environmentální výchovu, přirozené pozorování, dokumentaci a základní přírodovědné bádání. Děti se učí přemýšlet o přírodních jevech, formulovat jednoduché hypotézy, sledovat změny a vyvozovat závěry. Strom se stává místem učení, hry i výzkumnou laboratoří pod širým nebem.

Rozvíjené klíčové kompetence:

- k učení
- komunikační
- k občanství a udržitelnosti
- osobnostní a sociální
- k podnikavosti a pracovní
- k řešení problémů
- kulturní
- digitální

Očekávané výsledky učení:

- **Dítě a jeho tělo**

Tělo, smysly a biologické potřeby

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce
DJT-TSB-000-PV1-001
- Rozlišuje pomocí všech smyslů – DJT-TSB-000-PV1-003

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu
DJT-PHJ-000-PV1-007

Praktický život

- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami – DJT-PZI-000-PV1-002

Ochrana zdraví

- Má osvojené základní hygienické návyky – DJT-OZD-000-PV1-001

- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí – DJT-OZD-000-PV1-002
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky – DJT-OZD-000-PV1-003
- **Dítě a jeho psychika**
 - Myšlenkové operace a procesy
 - Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie DJP-MOP-000-PV1-001
 - Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi – DJP-MOP-000-PV1-002
 - Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají – DJP-MOP-000-PV1-003
 - Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat – DJP-MOP-000-PV1-004
 - Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu DJP-MOP-000-PV1-005
 - Ověří správnost řešení – DJP-MOP-000-PV1-010
 - Jazyk a řeč
 - Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno DJP-JAR-000-PV1-002
 - Formuluje instrukce a předá je ostatním – DJP-JAR-000-PV1-009
 - Předčtenářské dovednosti
 - Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci DJP-PDO-000-PV1-005
 - Předmatické představy
 - Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností DJP-PMP-000-PV1-001
 - Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času – DJP-PMP-000-PV1-002
 - Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování – DJP-PMP-000-PV1-008
- **Dítě, ten druhý a společnost**
 - Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti
 - Ovlivňuje směřování společné činnosti – DDS-ASO-000-PV1-004
 - Základní etikety a morální hodnoty
 - Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu DDS-ZEH-000-PV1-002
 - Svět lidí a kultury
 - Pojmenuje místo a zemi, ve které žije – DDS-SLK-000-PV1-001
 - Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování
 - Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin – DDS-ZKV-000-PV1-004
- **Dítě a svět**
 - Poznávání světa a přírody
 - Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy – DAS-PSP-000-PV1-002
 - Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody – DAS-PSP-000-PV1-003
 - Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi – DAS-PSP-000-PV1-004
 - Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi – DAS-PSP-000-PV1-005

Životní prostředí a jeho ochrana

- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim
DAS-ZPO-000-PV1-001
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí – DAS-ZPO-000-PV1-003
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit
DAS-ZPO-000-PV1-004
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy – DAS-ZPO-000-PV1-005
- Respektuje různé formy života – DAS-ZPO-000-PV1-006

Práce učitele:

Pravidelně vede děti k pozorování stromu – organizuje krátká pozorování, pomáhá dětem všímat si detailů a změn během roku.

Podporuje dokumentaci přírodních jevů – nabízí dětem různé formy záznamu (kresba, fotografie, otisky, měření) a pomáhá jim je smysluplně využívat.

Rozvíjí základní přírodovědné myšlení – vede děti k formulování jednoduchých hypotéz, společnému ověřování a vyvozování závěrů.

Propojuje učení s pohybem venku – připravuje „stromové výzvy“ podle ročních období a podporuje děti v rozvoji síly, rovnováhy a pružnosti.

Vytváří podmínky pro vnímání rytmu přírody – pomáhá dětem spojovat přírodní cykly s jejich vlastním denním a tělesným rytmem.

Zajišťuje bezpečné a podnětné prostředí venku – organizuje činnosti u stromu tak, aby byly bezpečné, smysluplné a přirozeně motivující.

Podporuje vztah dětí k přírodě – vede děti k ohleduplnosti k živým organismům na stromě i v jeho okolí.

Propojuje činnosti s rodinou – sdílí pozorování a dokumentaci, zapojuje rodiče do sledování proměn stromu během roku.

Reflektuje pokroky dětí – sleduje jejich zájem, způsob pozorování, schopnost vyvozovat závěry a zaznamenává je v diagnostických záznamech.

6.1.2 KOŘENY – ODKUD VYRŮSTÁME

Kořeny představují v tomto bloku metaforu jistoty, vztahů, identity a sounáležitosti. Stejně jako strom potřebuje pevné kořeny, aby mohl růst, i dítě potřebuje bezpečné vztahy, jasné vazby a pocit, že někam patří, včetně prostředí, kde může beze strachu sdílet své pocity a potřeby. Tento blok proto rozvíjí sociální učení, vztahy, spolupráci a porozumění světu lidí, kultury a fantazie, podporuje také umělecké, pohybové i literární vyjadřování.

Děti se učí chápat, že každý člověk má svůj jedinečný příběh, ale všichni společně tvoří jeden celek – „strom školky“. Blok vytváří bezpečný prostor pro sdílení, společné rituály, kooperativní aktivity a práci s emocemi, které děti vyjadřují hudebně, pohybově, rytmicky i výtvarně. Tento blok tak otevírá dětem cestu k pochopení světa lidí a kultury.

Rozvíjené klíčové kompetence:

- k učení
- komunikační
- k občanství a udržitelnosti
- osobnostní a sociální
- k podnikavosti a pracovní
- k řešení problémů
- kulturní
- digitální

Očekávané výsledky učení:

- **Dítě a jeho tělo**
Tělo, smysly a biologické potřeby
 - Naplňuje své biologické potřeby – DJT-TSB-000-PV1-004Pohyb, hrubá a jemná motorika
 - Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou – DJT-PHJ-000-PV1-006Praktický život
 - Zvládá sebeobsluhu – DJT-PZI-000-PV1-001Ochrana zdraví
 - Má osvojené základní hygienické návyky – DJT-OZD-000-PV1-001
- **Dítě a jeho psychika**
Sebepojetí, autonomie a emoce
 - Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory DJP-SAE-000-PV1-001
 - Orientuje se v základních emocích a pocitech – DJP-SAE-000-PV1-002
 - Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění – DJP-SAE-000-PV1-005Myšlenkové operace a procesy
 - Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání – DJP-MOP-000-PV1-006
 - Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře – DJP-MOP-000-PV1-009Představivost, fantazie, tvořivost
 - Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií – DJP-PFT-000-PV1-001

- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie
DJP-PFT-000-PV1-002

Jazyk a řeč

- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat – DJP-JAR-000-PV1-004
- Vypráví jednoduchý děj – DJP-JAR-000-PV1-007

Předčtenářské dovednosti

- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu – DJP-PDO-000-PV1-001
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj
DJP-PDO-000-PV1-002
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními – DJP-PDO-000-PV1-006

• **Dítě, ten druhý a společnost**

Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

- Poradí si v nové situaci – DDS-ASO-000-PV1-001
- Začlení se do skupiny – DDS-ASO-000-PV1-002
- Přijímá různé sociální role – DDS-ASO-000-PV1-003

Základní etikety a morální hodnoty

- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití – DDS-ZEH-000-PV1-003

Svět lidí a kultury

- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic – DDS-SLK-000-PV1-002
- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými
DDS-SLK-000-PV1-004
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob
v osobním kontaktu – DDS-SLK-000-PV1-005

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových
činností – DDS-ZKV-000-PV1-001
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky
a technikami – DDS-ZKV-000-PV1-003

• **Dítě a svět**

Poznávání světa a přírody

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí –
v okolí mateřské školy a v obci – DAS-PSP-000-PV1-001

Životní prostředí a jeho ochrana

- Udržuje pořádek v blízkém prostředí – DAS-ZPO-000-PV1-002

Práce učitele:

Pravidelně vede děti k poznávání jejich „kořenů“ – organizuje sdílení rodinných příběhů, tradic a zážitků, pomáhá dětem uvědomovat si, odkud vyrůstají a co je formuje.

Podporuje vztahové učení – vytváří situace, ve kterých děti spolupracují, pomáhají si, učí se respektu a vnímají, že každý má jedinečný příběh, ale všichni patří do jednoho celku.

Podporuje adaptaci v novém prostředí – organizuje činnosti, které dětem pomáhají orientovat se v prostoru, spolupracovat, hledat řešení a přijímat nové výzvy.

Buduje společné rituály skupiny – organizuje ranní kruhy, společné oslavy, sdílení pod „stromem školky“, které posilují pocit jistoty, sounáležitosti a identity.

Rozvíjí komunikaci a naslouchání – vede děti k vyjadřování pocitů, potřeb a zážitků, podporuje dialog mezi dětmi a učí je naslouchat ostatním s respektem.

Pracuje s emocemi dětí – pomáhá jim pojmenovat, co je drží pevně jako kořeny, co je vychyluje, co jim dodává jistotu, a nabízí strategie, jak se v emocích orientovat.

Propojuje učení se světem lidí a kultury – zařazuje příběhy, pohádky, symboly a tradice, které dětem pomáhají chápat rozmanitost rodinných prostředí a kulturních kořenů.

Zajišťuje bezpečné a podnětné prostředí pro sdílení – organizuje činnosti tak, aby se děti cítily bezpečně při vyjadřování svých pocitů, rodinných zkušeností a osobních témat.

Podporuje inkluzi a respekt k odlišnostem – citlivě pracuje s různými rodinnými situacemi, učí děti, že každý má své kořeny, které je třeba respektovat.

Propojuje činnosti s rodinou – zapojuje rodiče do sdílení tradic, rodinných symbolů či příběhů, podporuje komunikaci mezi školkou a rodinou.

Vede děti k ohleduplnosti a udržitelnosti – ukazuje propojení člověka s přírodou, podporuje péči o prostředí školky a vztah k místu, kde děti vyrůstají.

Smysluplně využívá digitální nástroje – dokumentuje společné rituály, projekty či rodinné příběhy, učí děti bezpečnému zacházení s digitálními záznamy.

Reflektuje pokroky dětí – sleduje jejich schopnost sdílet, naslouchat, spolupracovat, orientovat se v emocích a zaznamenává jejich sociální a osobnostní rozvoj v diagnostických záznamech.

6.1.3 LISTY – KAŽDÝ JE JINÝ

Podpořit u dětí uvědomění vlastní jedinečnosti a zároveň respekt k rozmanitosti ostatních, prostřednictvím zkoumání listů jako metafor individuality. Děti se učí poznávat sebe, své schopnosti, preference, emoce i své místo ve skupině. Zároveň se učí komunikovat, sdílet, naslouchat a spolupracovat tak, aby každý mohl být „svým listem“, ale společně tvořili jeden strom – jednu komunitu.

Blok rozvíjí inkluzi, respekt, komunikaci, sebepojetí, fyzickou zdatnost, jazyk a řeč, základy etikety a morálních hodnot, a zároveň propojuje svět lidí, kultury a přírody.

Rozvíjené klíčové kompetence:

- k učení
- komunikační
- k občanství a udržitelnosti
- osobnostní a sociální
- k podnikavosti a pracovní
- k řešení problémů
- kulturní
- digitální

Očekávané výsledky učení:

- **Dítě a jeho tělo**

Tělo, smysly a biologické potřeby

- Naplňuje své biologické potřeby – DJT-TSB-000-PV1-004

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel – DJT-PHJ-000-PV1-004
- Zvládá základy grafomotoriky – DJT-PHJ-000-PV1-005

Sebepojetí, autonomie a emoce

- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám
DJP-SAE-000-PV1-003
- Navazuje a rozvíjí citové vazby – DJP-SAE-000-PV1-004
- Vyrovná se s neúspěchem – DJP-SAE-000-PV1-006

- **Dítě a jeho psychika**

Myšlenkové operace a procesy

- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech
DJP-MOP-000-PV1-007

Jazyk a řeč

- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči
DJP-JAR-000-PV1-001
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty
DJP-JAR-000-PV1-003
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově – DJP-JAR-000-PV1-005
- Rozpozná rým, rytmičuje – DJP-JAR-000-PV1-006
- Rozliší český jazyk od jiných jazyků – DJP-JAR-000-PV1-010

Předčtenářské dovednosti

- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav – DJP-PDO-000-PV1-003
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu DJP-PDO-000-PV1-004

Předmatické představy

- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary – DJP-PMP-000-PV1-005

Svět lidí a kultury

- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou – DDS-SLK-000-PV1-003

• **Dítě, ten druhý a společnost**

Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

- Ovlivňuje směřování společné činnosti – DDS-ASO-000-PV1-004
- Navazuje a udržuje dětská přátelství – DDS-ASO-000-PV1-005

Základy etikety a morální hodnoty

- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi – DDS-ZEH-000-PV1-001
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou – DDS-ZEH-000-PV1-005

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech DDS-ZKV-000-PV1-002

• **Dítě a svět**

Životní prostředí a jeho ochrana

- Respektuje různé formy života – DAS-ZPO-000-PV1-006

Práce učitele:

Pravidelně vede děti k pozorování listů – organizuje krátká zkoumání různých tvarů, barev a struktur, pomáhá dětem všimnout si rozdílů a jedinečných znaků.

Podporuje dokumentaci individuality – nabízí dětem různé formy záznamu (kresba, „listové portréty“, fotografie, třídění) a pomáhá jim zachytit, co je pro ně osobně typické.

Rozvíjí sebepojetí a uvědomění vlastní jedinečnosti – vede děti k pojmenování toho, co je vystihuje, co mají rády, co jim jde, a podporuje je v pozitivním vnímání sebe sama.

Podporuje respekt k rozmanitosti – organizuje činnosti, ve kterých děti objevují, že každý je jiný, ale všichni jsou důležití; učí děti oceňovat odlišnosti stejně jako různé listy na stromě.

Rozvíjí komunikaci a naslouchání – vytváří prostor pro sdílení osobních příběhů, pocitů a zážitků, podporuje dialog mezi dětmi a učí je naslouchat s respektem.

Vede děti k ohleduplnosti a základům etikety – modeluje slušné chování, podporuje laskavost, ohleduplnost a přijetí, pomáhá dětem řešit drobné konflikty s respektem.

Propojuje učení s pohybem venku – připravuje aktivity inspirované listy (běhání jako „padající list“, balancování, hry s přírodninami), které podporují fyzickou zdatnost a radost z pohybu.

Zařazuje environmentální přesah – ukazuje dětem, že listy jsou domovem pro hmyz, součástí koloběhu a důležitým prvkem přírody; vede děti k ohleduplnosti k živým organismům.

Podporuje společné projekty skupiny – organizuje tvorbu „našeho stromu“, kde každý dítě přidá svůj list, čímž posiluje sounáležitost a pocit, že každý je důležitou součástí celku.

Propojuje činnosti se světem lidí a kultury – využívá příběhy, pohádky, symboly a kulturní motivy, které dětem pomáhají chápat rozmanitost lidských životů a tradic.

Smysluplně využívá digitální nástroje – dokumentuje společné projekty, portréty či pozorování listů, učí děti bezpečnému zacházení s digitálními záznamy.

Reflektuje pokroky dětí – sleduje jejich schopnost sdílet, naslouchat, respektovat odlišnosti, vyjadřovat sebe sama a zaznamenává jejich osobnostní a sociální rozvoj v diagnostických záznamech.

6.1.4 VĚTVE – CESTA VZHŮRU

Podpořit u dětí růst, odvalu, zvědavost a chuť posouvat se dál, prostřednictvím zkoumání větví jako symbolu síly, stability, pružnosti a směru vzhůru. Blok rozvíjí pohyb, motoriku, technické myšlení, polytechnické dovednosti, konstruktivní činnosti, praktické zkušenosti, fyzickou zdatnost, bezpečné chování a adaptaci v novém prostředí.

Děti se učí chápat, že růst není jen fyzický – je to i získávání dovedností, překonávání překážek, učení se novým věcem a odvaha zkoušet. Větve se stávají metaforou jejich vlastního vývoje: každá vede jinam, každá roste jiným tempem, ale všechny směřují vzhůru.

Rozvíjené klíčové kompetence:

- k učení
- komunikační
- k občanství a udržitelnosti
- osobnostní a sociální
- k podnikavosti a pracovní
- k řešení problémů
- kulturní
- digitální

Očekávané výsledky učení:

- **Dítě a jeho tělo**

Tělo, smysly a biologické potřeby

- Zachovává správné držení těla – DJT-TSB-000-PV1-002

Pohyb, hrubá a jemná motorika

- Zvládá základní pohybové dovednosti – DJT-PHJ-000-PV1-001
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost DJT-PHJ-000-PV1-002
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka – DJT-PHJ-000-PV1-003
- Vyhledává příležitosti k pohybu – DJT-PHJ-000-PV1-008

Praktický život

- Zvládá sebeobsluhu – DJT-PZI-000-PV1-001
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami – DJT-PZI-000-PV1-002
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem DJT-PZI-000-PV1-003

Fyzická zdatnost

- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost – DJT-FZD-000-PV1-001
- Překonává fyzické překážky – DJT-FZD-000-PV1-002

- **Dítě a jeho psychika**

Myšlenkové operace a procesy

- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů DJP-MOP-000-PV1-008

Jazyk a řeč

- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí – DJP-JAR-000-PV1-008

Předmatické představy

- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění – DJP-PMP-000-PV1-003
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů – DJP-PMP-000-PV1-004
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy – DJP-PMP-000-PV1-006
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy – DJP-PMP-000-PV1-007

• **Dítě, ten druhý a společnost**

Základní etikety a morální hodnoty

- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých – DDS-ZEH-000-PV1-004

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

- Používá reálné nástroje, předměty a náradí při rukodělných činnostech – DDS-ZKV-000-PV1-005

• **Dítě a svět**

Životní prostředí a jeho ochrana

- Udržuje pořádek v blízkém prostředí – DAS-ZPO-000-PV1-002

Bezpečné chování

- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích – DAS-BCH-000-PV1-001
- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout – DAS-BCH-000-PV1-002
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání – DAS-BCH-000-PV1-003
- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami – DAS-BCH-000-PV1-004

Práce učitele:

Vede děti k pohybovému zkoumání větví – při uchopení, ohýbání a porovnávání si děti všímají tvarů, délek a zakřivení a pomocí jednoduchých pohybů zjišťují pevnost a pružnost větví. Učí je vnímat větve například jako geometrické tvary a přemýšlet, proč některé vydrží a jiné prasknou.

Podporuje dokumentaci technických jevů – nabízí dětem různé formy záznamu (kresba, měření délky, fotografie, porovnávání materiálů) a pomáhá jim využívat tyto záznamy při dalším bádání.

Rozvíjí základní polytechnické myšlení – vede děti k formulování jednoduchých hypotéz o stabilitě, rovnováze a konstrukci, podporuje společné ověřování a vyvozování závěrů při stavění z větví a přírodnin.

Propojuje učení s pohybem venku – připravuje „větvové výzvy“ zaměřené na sílu, rovnováhu, obratnost a odvahu (lezení, balancování, překážkové dráhy), podporuje děti v překonávání překážek a posouvání vlastních hranic.

Vytváří podmínky pro vnímání růstu a pokroku – pomáhá dětem spojovat fyzický růst stromu s jejich vlastním učením, vytrvalostí a schopností zkoušet nové věci.

Zajišťuje bezpečné prostředí pro práci s materiály – organizuje činnosti s větvemi, dřevem a jednoduchými nástroji tak, aby byla manipulace bezpečná, smysluplná a podporovala praktické dovednosti.

Rozvíjí praktické životní dovednosti – učí děti základům manipulace s materiály, jednoduchému spojování, třídění podle vlastností a bezpečnému používání nástrojů.

Smysluplně využívá digitální nástroje – dokumentuje stavby, pokusy a pohybové výzvy, učí děti bezpečnému zacházení s digitálními záznamy a jejich využití při reflexi.

Vede děti k udržitelnosti a odpovědnému chování – ukazuje, jak větve vznikají, proč je důležité chránit stromy, a podporuje ohleduplné zacházení s přírodními materiály.

Reflektuje pokroky dětí – sleduje jejich fyzickou zdatnost, odvahu, způsob řešení problémů, schopnost spolupracovat i technické myšlení a zaznamenává jejich rozvoj v diagnostických záznamech.

6.2 Další projekty a programy

NÁŠ STROM – STROMOVÝ DENÍK ŠKOLKY

Celoroční program zaměřený na hlavní symbol ŠVP – **strom školky**. Strom se stává průvodcem dětí během roku, místem setkávání, pozorování, tvoření, sdílení a dokumentace. Program propojuje environmentální výchovu, vztahové učení, bádání, kulturu, tradice i komunitu.

Záměr

Podpořit u dětí vztah k místu, kde vyrůstají, a vytvořit dlouhodobý projekt, který děti učí vnímat proměny přírody, cykličnost roku, vlastní pokroky a společné zážitky. Stromový deník se stává kronikou školky.

MALÍ BADATELÉ – PŘÍRODNÍ LABORATOŘ

Celoroční badatelský program zaměřený na rozvoj zvědavosti, pozorování, experimentování a přírodovědného myšlení. Děti se učí chápat svět prostřednictvím jednoduchých pokusů, smyslového zkoumání a dokumentace. Program propojuje přírodu, polytechniku, předmatematické představy, jazyk, komunikaci i práci s emocemi.

Záměr:

Podpořit u dětí schopnost pozorovat, klást otázky, hledat odpovědi, formulovat jednoduché hypotézy a ověřovat je v reálném prostředí. Vést děti k tomu, aby se staly aktivními objevovateli, kteří se učí prostřednictvím vlastního prožitku.

ROSTEME SPOLU – SÁZENÍ A PĚSTOVÁNÍ ROSTLIN

Program *Rosteme spolu* je celoroční pěstitelský projekt, ve kterém děti objevují, jak rostliny vznikají, rostou a mění se. Využívá venkovní záhon školky i možnosti pěstování uvnitř během zimních měsíců. Děti se učí pečovat o živé organismy, pozorovat jejich vývoj, porozumět základním potřebám rostlin a chápat, že růst je proces, který vyžaduje čas, péči a trpělivost. Program propojuje přírodu, polytechniku, bádání, praktické dovednosti a vztah k místu, kde děti vyrůstají.

Záměr

Záměrem programu je rozvíjet u dětí vztah k přírodě prostřednictvím aktivního pěstování rostlin, podporovat jejich zvědavost, odpovědnost, spolupráci a schopnost dlouhodobé péče. Program učí děti chápat základní životní procesy, rozvíjí jejich badatelské dovednosti a podporuje udržitelné chování. Děti získávají praktické zkušenosti se sázením, péčí o rostliny a pozorováním jejich růstu – venku i uvnitř školky.

SPOLEČNÉ SETKÁNÍ RODIN

VÁNOČNÍ DÍLNIČKY

Vánoční dílničky jsou komunitní setkání dětí, rodičů a učitelů, které podporuje rodinnou atmosféru školky, společné prožívání a vzájemné vztahy. Děti spolu s rodiči tvoří vánoční dekorace, sdílejí tradice a vytvářejí společné zážitky, které posilují sounáležitost a propojení rodin

se životem školky. Setkání je zaměřené na klidnou, tvořivou a laskavou atmosféru, která podporuje spolupráci a vzájemné poznávání.

JARNÍ DÍLNIČKY

Jarní dílničky jsou společné tvořivé setkání dětí a rodičů, které se zaměřuje na jarní témata, obnovu, růst a přírodu. Rodiny společně tvoří jarní dekorace, pozorují proměny přírody a sdílejí své jarní tradice. Setkání podporuje spolupráci, komunikaci a zapojení rodičů do života školky, zároveň posiluje vztah dětí k přírodě a k místu, kde vyrůstají.

Záměr

Záměrem dílniček je posilovat spolupráci mezi školkou a rodinami, vytvářet prostor pro společné tvoření, sdílení a vzájemné poznávání. Program podporuje zapojení rodičů do života školky, buduje komunitní atmosféru a umožňuje dětem i dospělým společně prožívat tradice, tvořit hodnotné zážitky a posilovat vztahy, které jsou základem rodinného charakteru školky.

7 Plán autoevaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Podmínky vzdělávání – Zaměřuje se na kvalitu materiálních, prostorových, hygienických a bezpečnostních podmínek, které ovlivňují vzdělávání dětí. Sleduje funkčnost prostředí, dostupnost pomůcek, podnětnost tříd i venkovních prostor a jejich soulad s koncepcí školy.

Průběh vzdělávání – Hodnotí organizaci dne, využívané metody a formy práce, individualizaci, inkluzi, podporu samostatnosti a spolupráce. Sleduje, jak pedagogové vytvářejí podmínky pro aktivní učení, bádání, hru a přirozený rozvoj dítěte.

Podpora učení a rozvoje dětí – Zaměřuje se na to, jak škola podporuje rozvoj klíčových kompetencí, sociálních dovedností, komunikace, motoriky, emocí a dalších oblastí RVP PV. Sleduje, zda jsou děti motivované, zapojené, zda mají dostatek příležitostí k učení a zda se rozvíjejí v souladu se svými možnostmi.

Řízení školy a pedagogické vedení – Hodnotí kvalitu vedení školy, plánování, komunikaci v týmu, podporu pedagogů, efektivitu interních procesů a naplňování koncepce školy. Sleduje, jak vedení podporuje profesní růst, inovace a stabilní, bezpečné klima.

Spolupráce s rodiči a komunitou – Zaměřuje se na komunikaci s rodinami, jejich zapojení do života školky, společné akce, dílničky, projekty a partnerské vztahy. Sleduje, jak škola buduje komunitu, podporuje důvěru a propojuje rodinné prostředí se vzděláváním.

Výsledky vzdělávání dětí – Hodnotí pokroky dětí v jednotlivých oblastech RVP PV, jejich sociální a osobnostní rozvoj, adaptaci, samostatnost a připravenost na další etapu vzdělávání. Sleduje, zda vzdělávání vede k očekávaným výstupům a zda odpovídá individuálním potřebám dětí.

Profesní rozvoj a sebereflexe pedagogů – Zaměřuje se na profesní růst učitelů, jejich vzdělávání, sebereflexi, týmovou spolupráci, sdílení zkušeností a schopnost inovovat svou práci. Sleduje, jak pedagogové reflektují vlastní praxi a jak se podílejí na rozvoji školy.

7.2 Cíle autoevaluace

Zajišťovat kvalitu vzdělávání a jeho soulad s RVP PV a koncepcí školy.

Identifikovat silné stránky školy a oblasti, které potřebují rozvoj.

Podporovat profesní růst pedagogů a zkvalitňovat jejich práci.

Zlepšovat podmínky vzdělávání a prostředí školy.

Posilovat spolupráci s rodiči a komunitní charakter školky.

Zvyšovat efektivitu řízení školy a vnitřních procesů.

Zajišťovat, aby vzdělávání vedlo k naplňování cílů ŠVP PV, k očekávaným výsledkům dětí a podporovalo jejich individuální potřeby.

Podporovat dlouhodobý rozvoj školy a její stabilitu.

7.3 Kritéria autoevaluace

Podmínky vzdělávání – podnětnost prostředí, bezpečnost, dostupnost pomůcek, funkčnost venkovních prostor, estetika prostředí.

Průběh vzdělávání – kvalita pedagogické práce, individualizace, inkluze, využívání metod aktivního učení, organizace dne.

Podpora učení a rozvoje dětí – motivace dětí, zapojení do činností, rozvoj klíčových kompetencí, sociální dovednosti, adaptace.

Řízení školy – efektivita plánování, komunikace v týmu, podpora pedagogů, naplňování koncepce školy.

Spolupráce s rodiči – kvalita komunikace, zapojení rodičů, účast na akcích, partnerské vztahy, zpětná vazba od rodin.

Výsledky vzdělávání dětí – pokroky v jednotlivých oblastech RVP PV, samostatnost, sociální rozvoj, připravenost na další etapu.

Profesní rozvoj pedagogů – účast na vzdělávání, sebereflexe, sdílení zkušeností, inovace v pedagogické praxi.

7.4 Metody a nástroje pro autoevaluaci

Pozorování (běžné, cílené, dlouhodobé).

Pedagogická diagnostika a záznamy o pokrocích dětí.

Analýza dokumentace (ŠVP, třídní vzdělávací plány, deník, projekty).

Rozhovory a konzultace s pedagogy, rodiči, vedením školy.

Dotazníky pro rodiče a pedagogy.

Reflexe pedagogů (individuální, týmová).

Zpětná vazba od rodičů (ústní, písemná, elektronická).

Fotodokumentace a videozáznamy vzdělávacích činností.

Analýza výsledků dětí (pokroky, adaptace, kompetence).

Hospitace vedení školy.

Záznamy z porad a společných reflexí.

7.5 Termíny a frekvence autoevaluace

Průběžná autoevaluace – probíhá celoročně (pozorování, diagnostika, reflexe).

Třídní autoevaluace – 2× ročně (leden, červen – hodnocení třídy).

Školní autoevaluace – 1× ročně (červen až září).

Tematická autoevaluace – dle potřeby (např. nové projekty, změny v prostředí).

Zpětná vazba od rodičů – 1× ročně + průběžně při akcích.

Pedagogická reflexe – pravidelně na poradách (čtvrtletně).

7.6 Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

Ředitelka školy

- koordinuje celý proces autoevaluace,
- stanovuje cíle, kritéria a metody,
- zajišťuje vyhodnocení a plánování změn,
- podporuje profesní růst pedagogů,
- komunikuje výsledky autoevaluace s týmem i rodiči.

Pedagogové

- provádějí průběžnou autoevaluaci ve třídách,
- vedou diagnostické záznamy o dětech,
- reflektují vlastní práci,
- podílejí se na vyhodnocování třídních i školních oblastí,
- spolupracují při plánování změn a inovací.

Asistenti pedagoga / provozní zaměstnanci

- poskytují zpětnou vazbu k podmínkám vzdělávání,
- podílejí se na zajištění bezpečného a podnětného prostředí,
- spolupracují při organizaci akcí a projektů.

Rodiče

- poskytují zpětnou vazbu,
- účastní se společných akcí,
- podílejí se na komunitním životě školky.